Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 118 (5792) | 24 мая 1937 г., панядзелак | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Прывітанне таварышоў І. Сталіна, В. Молатава, К. Варашылава, Л. Кагановіча, М. Калініна, В. Чубара, А. Мікаяна, А. Андрэева, С. Касіора, А. Жданава, Н. Ежова, М. Рухімовіча, В. Межлаука ўдзельнікам экспедыцыі на Паўночны полюс.

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Важнейшая задача партыйных арганізацый.

На партыйных канферэнцыях.

АБМЕРКАВАННЕ ПЫТАННЯЎ ТРЭЦЯГА ПЯЦІГАДОВАГА ПЛАНА: Е. С. Ханіна, Г. І. Мазья, Е. М. Крыслаў — Далейшае развіццё панчошна-трыкатажнай прамысловасці Беларусі; І. Валчок — Некаторыя заўвагі да артыкула т. Скрыгана «Задачы лесахіміі ў трэцяй пяцігодцы».

План пасеву яравых па БССР на 20 мая выкананы на 83,8 проц.

Е. Бутомаў — Неадкладна аздаравіць работу Белкаапсаюза.

Эрнст Генры — «Гітлер супроць СССР».

Водгукі замежнага друку на бліскучую перамогу совецкіх палярнікаў.

Сусветная выстаўка ў Парыжы.

На франтах у Іспаніі.

НАЧАЛЬНІКУ ЭКСПЕДЫЦЫІ НА ПАЎНОЧНЫ ПОЛЮС
таварышу О. Ю. ШМІДТУ
КАМАНДЗІРУ ЛЁТНАГА АТРАДА
таварышу М. В. ВАДАП'ЯНАВУ
УСІМ УДЗЕЛЬНІКАМ ЭКСПЕДЫЦЫІ НА ПАЎНОЧНЫ ПОЛЮС

Партыя і ўрад горача вітаюць слаўных удзельнікаў палярнай экспедыцыі на Паўночны полюс і віншуюць іх з выкананнем намечанай задачы — заваявання Паўночнага полюса.

Гэта перамога совецкай авіяцыі і навукі падводзіць вынік бліскучаму перыяду работы па асваенню Арктыкі і паўночных шляхоў, так неабходных для Совецкага Саюза.

Першы этап пройдзен, пераможаны найвялікшыя труднасці. Мы ўпэўнены, што гераічныя зімоўшчыкі, якія астаюцца на Паўночным полюсе, з гонарам выканаюць даручанае ім заданне па вывучэнню Паўночнага полюса.

Большэвіцкае прывітанне адважным заваёўнікам Паўночнага полюса!

І. СТАЛІН
В. МОЛАТАЎ
К. ВАРАШЫЛАЎ
Л. КАГАНОВІЧ
М. КАЛІНІН
В. ЧУБАР
А. МІКАЯН
А. АНДРЭЕЎ
С. КАСІОР
А. ЖДАНАЎ
Н. ЕЖОЎ
М. РУХІМОВІЧ
В. МЕЖЛАЎК

БЛІСКУЧАЯ ПЕРАМОГА СОВЕЦКІХ ПАЛЯРНІКАЎ

НА ЗДЫМКУ (злева направа): начальнік групы зімоўшчыкаў тав. І. Д. Папанін, начальнік Паўночнай экспедыцыі тав. О. Ю. Шмідт і камандзір флагманскага карабля «СССР-Н-170», Герой Совецкага Саюза тав. М. В. Вадап'янаў на Цэнтральным маскоўскім аэрадроме перад адлётам.

Фото Фішмана (СФ).

Перадана па більдапарату Белкіраўніцтва сувязі.

ПІСЬМО ІСПАНСКАГА ПАСЛА тав. П. В. ПАЦЁМКІНУ

Часова выконваючы абавязкі народнага камісара замежных спраў СССР тав. В. П. Пацёмкін атрымаў ад іспанскага пасла ў СССР п. Марселіно Паскуа наступнае пісьмо:

«Пан народны камісар, дазвольце мне звярнуцца да Вас з самымі гарачымі віншаваннямі па поваду вялікага поспеху першай фазы экспедыцыі на Паўночны полюс, аб якой гаворыць сёнешні друк. Гэта сапраўды бліскучае дасягненне, і я выражаю свае самыя шчырыя пажаданні поўнага ажыццяўлення пастаўленай задачы, значэнне якой у розных абласцях навуковага даследвання і практычнага прыстасавання зможа быць вельмі вялікае.

Я прашу Вас перадаць усім членам экспедыцыі маё захапленне такой труднай і з такой дасканаласцю падрыхтаванай работай, а таксама мае найлепшыя пажаданні на будучае.

Будзьце добры, пан Народны Камісар, перадаць таксама Совецкаму ўраду маё пачуццё захаплення па поваду ўвагі і заахвочання, з якімі ён адносіцца да дзейнасці гэтага роду, якая мае выключную цэннасць для прагрэсу чалавецтва.

Прыміце, пан Народны Камісар, разам з маімі шчырымі віншаваннямі выражэнне найглыбейшай павагі.

МАРСЕЛІНО ПАСКУА».

НАЧАЛЬНІК ЗІМОЎКІ ІВАН ДЗМІТРЫЕВІЧ ПАПАНІН

І. Д. Папанін нарадзіўся ў 1894 годзе ў Севастопалі ў сям'і матроса. 14-гадовым хлапчуком ён пачынае свой працоўны шлях. Першае месца яго работы — компасная майстэрня.

У часе карнілаўскага паўстання тав. Папанін на чале атрада чырвоных маракоў абараняе пролетарскі Піцер. У 1919 годзе ён уступае ў рады комуністычнай партыі.

У гады грамадзянскай вайны І. Д. Папанін доблесна змагаецца на розных франтах супроць банд Каледзіна, Дзенікіна, Врангеля. Камандзір і камісар, большэвік Папанін асабістым прыкладам паказвае ўзоры мужнасці і гераізма. У Крыме, у тыле ў Врангеля ён арганізуе атрады партызан.

Затым Папанін працуе ў органах пролетарскай дыктатуры — ВЧК. За баявыя заслугі яго ўзнагароджваюць ордэнам Чырвонага сцяга і залатым гадзіннікам.

Пачатак палярнай дзейнасці І. Д. Папаніна адносіцца да 1931 года. У якасці прадстаўніка народнага камісарыята сувязі ён прымаў удзел у арктычным турысцкім рэйсе «Малыгіна» на Зямлю Франца-Іосіфа.

У 1932 годзе Папанін назначаецца начальнікам палярнай станцыі на Зямлю Франца-Іосіфа. Шырокая пастаноўка навукова-даследчай работы высоўвае станцыю ў рады лепшых у сістэме Галоўнага кіраўніцтва Паўночнага морскага шляху. У гэтым-жа годзе Папанін кіруе арганізацыяй першай палярнай зімоўкі на востраве Рудольфа.

Два гады — 1934—1935 Іван Дзмітрыевіч кіруе зімоўкай на мысе Чэлюскін. І тут энергія, выключная працавітасць, большэвіцкія адносіны да людзей прыводзяць да таго, што станцыя на мысе Чэлюскін становіцца ўзорнай.

ВАЖНЕЙШАЯ ЗАДАЧА ПАРТЫЙНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ

Сіла нашай партыі, сіла большэвіцкага кіраўніцтва—у цеснай сувязі з шырэйшымі масамі рабочых, сялян і працоўнай інтэлігенцыі, ва ўменні штодзенна ўмацоўваць гэтыя сувязі, чула прыслухоўвацца да голасу мас. Ленін і Сталін знаходзілі шляхі і сродкі сувязі з працоўнымі, звязвалі партыйныя арганізацыі з масамі, вучылі масы і самі вучыліся ў іх. Партыя Леніна—Сталіна пераможна вядзе Краіну Советаў ва ўмовах разлютаванай класавай барацьбы да поўнай перамогі соцыялізма толькі таму, што яна трымае цесную сувязь з масамі.

На Лютаўска-сакавіцкім Пленуме ЦК ВКП(б) таварыш Сталін з усёй сілай падкрэсліў найвялікшае значэнне гэтай сувязі партыі з масамі. «Я думаю, — гаварыў ён, — што большэвікі напамінаюць нам героя грэчаскай міфалогіі, Антэя. Яны таксама, як і Антэй, моцны тым, што трымаюць сувязь са сваёй мацерай, з масамі, якія парадзілі, ускармілі і выхавалі іх. І пакуль яны трымаюць сувязь са сваёй мацерай, з народам, яны маюць усе шансы на тое, каб астацца непераможнымі.

У гэтым ключ непераможнасці большэвіцкага кіраўніцтва».

Гэта ўказанне таварыша Сталіна мае велізарнейшае значэнне для нашай партыі, для кожнай партыйнай арганізацыі, для кожнага комуніста. На справаздачна-выбарчых сходах пярвічных партарганізацый комуністы справядліва крытыкавалі кіраўнікоў партыйных, профсаюзных і гаспадарчых арганізацый за слабую сувязь з масамі. Справаздачна-выбарчыя сходы профарганізацый павінны быць цяпер выкарыстаны для ўмацавання гэтай сувязі. Ажыццяўленне палітычнага павароту ў краіне на аснове новай Канстытуцыі немысліма без умацавання сувязей з масамі працоўных і з рабочым класам у першую чаргу. Асаблівае значэнне гэта мае цяпер, калі мы знаходзімся напярэдадні выбараў у советы дэпутатаў працоўных і ўшчыльную падышлі ўжо да выбараў профсаюзных органаў закрытым тайным галасаваннем. У гэтых умовах палітычная работа ў масах павінна невымерна ўзмацніцца.

Між тым далёка не ўсе партыйныя арганізацыі зразумелі сваю ролю і задачы ў надыходзячых справаздачах і выбарах профорганаў. Некаторыя прадаўжаюць недаацэньваць работу комуністаў у профсаюзах, не ажыццяўляюць кіраўніцтва гэтай найбольш масавай арганізацыяй рабочага класа. Даволі прывесці хаця-б такі прыклад. На абутковай фабрыцы імя Кагановіча ў Менску некаторыя комуністы і па сённяшні дзень не з'яўляюцца членамі саюза. Партком не кіруе работай фабкома, нават цяпер, пасля рашэнняў пленума ВЦСПС, ён не знайшоў часу для таго, каб дэтальна абмеркаваць мерапрыемствы партыйнай арганізацыі ў сувязі з надыходзячай справаздачай і выбарамі фабкома. Вазьмём хоць-бы такія факты. 22 мая Сталінскі горрайком Менска склікаў нараду сакратароў парткомаў па пытанню падрыхтоўкі партыйных арганізацый да справаздачна-выбарчых сходаў профарганізацый. На гэту нараду з 90 сакратароў парткомаў і парторгаў з'явілася толькі 55. Партыйныя арганізацыі мазырскіх прадпрыемстваў, напрыклад, самаўхіліліся ад кіраўніцтва падрыхтоўкай да справаздачна-выбарчых сходаў. Яны чакаюць дырэктыў райкома партыі, а ён пакуль і не думае даваць гэтых дырэктыў. Толькі недаацэнкай і неразуменнем палітычнага значэння гэтага пытання можна растлумачыць такое недапушчальнае з'явішча.

Перад партыйнымі арганізацыямі стаяць цяпер задачы велізарнай важнасці. Яны павінны дапамагчы профорганам растлумачыць кожнаму члену саюза палітычнае і практычнае значэнне рашэнняў пленума ВЦСПС, тэхніку выбараў і т. д. Ужо цяпер на многіх прадпрыемствах некаторым рабочым незразумела, напрыклад, у чым выражаецца своеасаблівы крызіс профсаюзаў, у чым сутнасць рэшткаў трэд'юніянізму і дзесяткі іншых пытанняў, якія хвалююць членаў саюза. Ці могуць партыйныя арганізацыі адмахнуцца ад гэтых пытанняў? Не могуць, і не маюць ніякага права на гэта. Профорганы сваімі ўласнымі сіламі не справяцца з гэтай работай, ім трэба дапамагчы, штодзенна кіраваць імі. Лепшыя, найбольш падрыхтаваныя і аўтарытэтныя комуністы павінны быць мабілізаваны на арганізацыю вывучэння з рабочымі рашэнняў пленума ВЦСПС. Трэба прызнаць, што да гэтага часу партыйныя арганізацыі яшчэ слаба ўключыліся ў гэту справу.

Рашэнні пленума ВЦСПС выклікалі небывалую актыўнасць шырокіх мас членаў саюза. У цэхах заводаў, у сталовых, у клубах можна пачуць гутаркі рабочых, служачых аб рашэннях пленума. У святле гэтых важнейшых палітычных рашэнняў яны больш востра адчуваюць недахопы работы сваіх профарганізацый як заводскіх, так і цэнтральных, дзесяткамі прыкладаў яны падмацоўваюць сваё незадавоенне сучасным становішчам работы профсаюзаў. Яны ўжо цяпер уносяць каштоўныя прапановы па паляпшэнню работы профарганізацый. Задача партыйных арганізацый узначаліць гэту актыўнасць, накіраваць яе на рашучае выкрыццё ўсіх недахопаў работы профарганізацый, выявіць актыў, наблізіць яго да сябе, штодзенна выхоўваць яго.

Справаздачна-выбарчыя сходы будуць праходзіць на высокім палітычным узроўні, крытыка і самакрытыка будзе вострай, здаровай толькі там, дзе партыйныя арганізацыі здолеюць увязаць падрыхтоўку да сходаў з вялікай работай па канкрэтнаму правядзенню ў жыццё рашэнняў пленума ВЦСПС. Гэтага яшчэ не адчуваецца ні ў профсаюзных, ні ў партыйных арганізацыях. За агульнымі размовамі аб падрыхтоўцы да справаздач і выбараў не адчуваецца пакуль што жывой, канкрэтнай работы. Не аднаўляецца работа вытворчых нарад, советы па соцыяльнаму страхаванню бяздзейнічаюць, не адчуваецца жывога струменю і ў рабоце культурна-бытавых секцый фабкомаў і мясцкомаў. Больш таго, у некаторых месцах нават і цяпер пасля апублікавання рашэнняў пленума ВЦСПС прадаўжаюць парушаць профсаюзную дэмакратыю, папіраюць правы членаў саюза. Так, 17 мая на сходзе членаў саюза Зубраўскага лесаўчастка, Горацкага раёна, абралі старшынёй рабачкома не члена саюза. Беларускі рэспубліканскі камітэт саюза леса і сплава спакойна фіксуе такія факты. Трэба пакончыць з агульнымі разважаннямі і, не чакаючы якіх-небудзь дадатковых дырэктыў і інструкцый, узяцца за ажыццяўленне рашэнняў пленума.

Велізарную работу павінен прарабіць наш друк. Раённыя, заводскія, насценныя газеты павінны дапамагчы партыйным арганізацыям растлумачыць шырокім масам рашэнні пленума ВЦСПС, падвергнуць рэзкай крытыцы каранныя недахопы ў рабоце профсаюзных арганізацый. У падрыхтоўцы і дзелавым правядзенні сходаў роля нізавога і заводскага друку — велізарна. Поўнасцю выкарыстаць гэту вострую зброю партыі — задача партыйных арганізацый.

Прытаіўшыяся дзе-ні-дзе на прадпрыемствах заклятыя ворагі народу трацкісты, правыя рэстаўратары капіталізма, стаўленікі здрадніка Томскага будуць прабаваць выкарыстоўваць справаздачна-выбарчыя сходы ў сваіх мэтах, супроць народу. Задача партыйных арганізацый — папярэдзіць спробу ворага. Змагаючыся за поўнае і паслядоўнае ажыццяўленне профсаюзнай дэмакратыі, партыйныя арганізацыі не могуць, не маюць права дапускаць выкарыстання сходаў ворагамі. За гэта яны адказваюць перад партыяй, перад рабочым класам.

Аператыўнае кіраўніцтва падрыхтоўкай і правядзеннем справаздачна-выбарчых сходаў членаў саюза, штодзённая дапамога профарганізацыям у іх рабоце ўмацуюць сувязь партыйных арганізацый з шырокімі масамі рабочага класа, памножаць іх сілы, дадуць ім магчымасць ва ўсеўзброенні сустрэць надыходзячыя выбары ў советы на аснове новай Сталінскай Канстытуцыі.

ПАЛЯРНАЯ СТАНЦЫЯ „ПАЎНОЧНЫ ПОЛЮС"

Па кіраўніцтву палярных станцый «Главсевморпуци» апублікован загад, у якім гаворыцца:

«21 мая запрацавала новая палярная навуковая станцыя, размешчаная на дрэйфуючай крызе. Склад новай станцыі: начальнік станцыі І. Д. Папанін, магнітолаг-астраном Е. К. Фёдараў, радыст Е. Т. Крэнкель і гідрабіёлаг П. П. Шыршоў».

Новая станцыя загадам уключана ў спісы совецкіх палярных станцый пад назвай «Паўночны полюс».

* * *

Начальнік кіраўніцтва палярных станцый тав. Міхайлаў паведаміў супрацоўніку ТАСС:

— Станцыя «Паўночны полюс» — 56-я совецкая палярная станцыя — ужо дзейнічае. 22 мая з новай станцыі паступіла першая метэаралагічная зводка. Такія зводкі будуць паступаць чатыры разы ў суткі і паслужаць незамянімым матэрыялам для ўдакладнення прагнозаў надвор'я. (БЕЛТА).

* * *

МАСКВА, 23 мая. (БЕЛТА). 22 мая службай надвор'я «Главсевморпуци» атрыманы першыя метэаралагічныя зводкі са станцыі «Паўночны полюс». Зранку 22 мая на Паўночным полюсе тэмпература паветра была мінус 12 градусаў па Цэльсію. Такая-ж тэмпература паветра зарэгістравана і ў 13 гадзін дня. Раніцой быў туман.

ЛАГЕР НА ДРЭЙФУЮЧАЙ КРЫЗЕ

ПАЎНОЧНЫ ПОЛЮС, 22 мая. (БЕЛТА). Пражылі першыя суткі на совецкай палярнай станцыі ля Паўночнага полюса. На дрэйфуючай крызе, побач з самалётам, вырасла пяць палатак. Высяцца дзве мачты радыёстанцыі са звязваючай іх антэнай. Устаноўлена метэабудка, на транспарце стаіць тэадаліт для наглядання вышыні сонца, вызначэння месца стаянкі і яе перамяшчэння ад дрэйфу ільдоў.

Упершыню метэаралагічныя назіранні ва ўстаноўленыя тэрміны пайшлі ў Маскву і ўвайшлі ў агульную зводку, рэзка пашыраючы нашы веды, неабходныя для прадказання надвор'я.

У нас параўнаўча цёпла (мінус 12 градусаў), сонца, дробная пазёмка.

Учора зімоўшчыкаў разам з экіпажам «СССР Н-170» выгрузілі і разгарнулі дастаўленую гэтым самалётам частку маёмасці экспедыцыі, у асноўным радыёстанцыю і навуковае абсталяванне. Астатнія 8 тон, у тым ліку ветраны рухавік, гадовы і страхавы запас харчавання, гаручае і зімняя палатка, знаходзяцца на барту трох астатніх самалётаў, гатовых к вылету з вострава Рудольфа пры першым лётным надвор'і.

Усе адчуваем сябе бліскуча. Пасля сутак безупыннай работы выспаліся ў цёплых спальных мяшках. Пяць чэлюскінцаў, якія ўваходзяць у склад нашай групы, міжвольна ўспамінаюць жыццё на дрэйфуючай крызе. Зараз мы адпомсцілі стыхіі за гібель «Чэлюскіна».

Рады паведаміць, што змаглі выканаць заданне таварыша Сталіна і стварыць на полюсе цвёрдую базу для навукі і авіяцыі. Нашы думкі — з нашай вялікай радзімай.

О. Ю. ШМІДТ.

РАДАСНАЕ ХВАЛЯВАННЕ

ВІЦЕБСК, 23 мая. (Кар. «Звязды»). Ля газетных кіёскаў—ажыўлены натоўп народу. Кожнага цікавяць весткі аб бліскучай перамозе совецкіх палярнікаў, кожны хоча хутчэй даведацца аб падрабязнасцях гістарычнага пералёту. Горад у радасным хваляванні.

Рабочыя, служачыя, інжынеры, прафесары —кожны ганарыцца гераічнымі заваёўцамі арктычнай пустыні. На кожным прадпрыемстве і ўстанове можна пачуць гутаркі аб заваяванні Паўночнага полюса. Цяжка выказаць словамі тую вялікую радасць, якая ахапіла кожнага.

— Тое, аб чым сотні год марыла ўсё чалавецтва, ажыццявілі большэвікі: заваёван Паўночны полюс, адкрыта самая паўночная ў свеце палярная станцыя, над якою горда рэе чырвоны сцяг. Як не радавацца такой перамозе!

ЗАВЯРШЫЦЬ СЯЎБУ І РАЗГАРНУЦЬ ПРАПОЛКУ ПАСЕВАЎ

ПАРУШАЮЦЬ ПРАВІЛЫ АГРАТЭХНІКІ

Марудным тэмпамі праходзіць сяўба ў Асвейскім раёне. На 15 мая план сяўбы выканан на 76,6 проц., а ў некаторых сельсоветах і таго менш.

Калгасу «Новае жыццё», Красоўскага сельсовета, патрэбна засеяць яравых 207 гектараў, засеяна толькі 68 гектараў. Працоўная дысцыпліна ў гэтым калгасе адсутнічае. На работу калгаснікі выходзяць позна і канчаюць яе рана. Абедзены перапынак бывае 3—4 гадзіны. Соцыялістычнае спаборніцтва як у брыгадах, таксама і паміж асобнымі калгаснікамі не разгорнута. Старшыня калгаса Касецкі ўхіліўся ад кіраўніцтва сяўбой, на поле ён амаль не выходзіць.

Адстае па сяўбе і калгас «Рэйтэр штэрн», Асвейскага сельсовета, які замест планавых 144 гектары засеяў 76 гектараў. Калгас «Размах» (Сухарукаўскі сельсовет) план яравой сяўбы выканаў толькі на 63 проц.

Ва многіх калгасах Асвейскага раёна груба парушаюцца аграправілы. У калгасе «Комінтэрн» (Красоўскі сельсовет) амаль усе яравыя засеялі ўаднавор. У калгасе «Знамя труда» (Сенькаўскі сельсовет) засеяна 17 гектараў аўса і 7 гектараў гароху неправераным насеннем і ўаднавор. Уаднавор сеюць і ў калгасе «На варце ленінскага шляху» гэтага сельсовета.

У раёне ігнаруюць радковую сяўбу, але ні райзямаддзел (загадчык Альхоўскі), ні РВК (старшыня Мартынаў) гэтым пытаннем не займаліся. На 15 мая з патрэбных засеяць радковымі сеялкамі 1.900 гектараў засеяна толькі 984 гектары, што складае 51,7 проц. У калгасах Кісялёўскага і Малашкаўскага сельсоветаў радковымі сеялкамі не засеяна ні аднаго гектара.

П. ФЕСІН.

ВЫНІКІ АПАРТУНІСТЫЧНАГА КІРАЎНІЦТВА

Веснавая пасеўная кампанія бягучага года ў калгасах Лёзнянскага раёна праходзіць недапушчальна дрэнна, нават горш, чым у мінулым годзе. Да гэтага часу яшчэ далёка не поўнасцю засеяны зернавыя культуры, а да пасадкі бульбы толькі прыступаюць.

Між тым, у раёне няма трывогі. У асобных калгасах, дзе план сяўбы выканан не больш чым на 50—60 проц., ужо спыніліся палявыя работы. Не знойдзеш ні аднаго чалавека на палях калгаса «Энергія», Калышкаўскага сельсовета. У зводцы значыцца, што калгас поўнасцю выканаў план, але гэта толькі вочкаўціральства старшыні Бачанкова Г. На самай справе тут недасеў 4 гектараў вікі, 5 гектараў аўса і 2 гектараў бульбы. Тое-ж і ў калгасе «Звязда», Дабрамыслянскага сельсовета.

Факты вочкаўціральства ў калгасах і сельсоветах Лёзняншчыны ўкараніліся вельмі глыбока. Гэта выпрабаваны метад класавых ворагаў, якія яшчэ многа дзе праводзяць сваю шкодную работу на падрыў калгаснага ладу. Толькі ў выніку гэтага можна тлумачыць тое, што ўвосень мінулага года ў раёне быў вялікі недасеў азімага жыта і пшаніцы.

Ці зрабілі раённыя арганізацыі з гэтага патрэбныя вывады? Сігналы сведчаць аб тым, што ў раёне зрабілі вельмі мала, не мабілізавалі масы калгаснікаў на ліквідацыю вынікаў шкодніцтва, не ўзмацнілі класавую пільнасць.

Усюды адны размовы аб недахопе насення. У гэты-ж час рад калгасаў, закончыўшых сяўбу, мае лішкі насення. У Калышкаўскім сельсовеце, напрыклад, калгасы імя Калініна і інш. могуць пазычыць 16 цэнтнераў ільну. Але раённыя арганізацыі і сельскія советы не арганізавалі міжкалгасную насенную пазыку. Замест мабілізацыі ўнутрыкалгасных насенных рэсурсаў, многія кіраўнікі калгасаў і сельсоветаў прама заяўляюць, што план сяўбы асобных культур не будзе выканан.

Там-жа, дзе тэмпы сяўбы больш-менш здавальняючыя, якасць зусім дрэнная. У гэтым напрамку ў радзе калгасаў ёсць яўнае шкодніцтва. Вось узяць хаця-б калгасы «Рэкорд», Унаўскага сельсовета, «Адказ інтэрвентам», Чарніцкага сельсовета, імя Галадзеда, Валяшковіцкага сельсовета. У гэтых калгасах сяўба ільну і большасць зернавых праведзена па зусім неапрацаванай глебе. Не гледзячы на тое, што глеба цяжкая, веснавое ворыва, як правіла, не праводзіцца. У многіх калгасах так і сеюць уаднавор. Усё поле ў аграхах, а на ўчастках, дзе пасеян лён, ляжыць неразбіты дзёрн, поле хутка зарастае пырнікам і інш. пустазеллем.

Ніхто не разбіў шкоднай практыкі сяўбы ўаднавор, якая існуе ў раёне. Больш таго, спецыялісты райзямаддзела і ў прыватнасці загадчык Пастушонак змірыліся з гэтым. У іх прысутнасці калгасы сеюць лён уаднавор.

Слабыя тэмпы і дрэнная якасць сяўбы атрымаліся ў выніку таго, што раённыя арганізацыі — райком КП(б)Б (сакратары тт. Бугроў і Апякін), РВК (старшыня тав. Шапуроў), райзямаддзел і дырэктары МТС — замест арганізацыі сяўбы ў калгасах заняліся пустой гаварыльняй. У калгасах дрэнна арганізавана праца, адсутнічае здзельшчына, не разгорнут стаханаўскі рух. А раённыя арганізацыі забыліся аб сваім святым абавязку — штодзеннай і цеснай сувязі з калгасамі, з масамі. Яны не мабілізавалі калгаснікаў на барацьбу за сталінскі ўраджай, за хутчэйшае і высокаякаснае правядзенне сяўбы. Гэтым можна тлумачыць тое, што ў раёне не ведаюць стаханаўцаў, не дапамагаюць ім у рабоце. Палітычна-масавая работа ў калгасах закінута. Вось чаму тут класавыя ворагі ў асобных месцах ярасна праводзяць работу на падрыў веснавой сяўбы.

ЛОСЬ.

ПУСТАЗЕЛЛЕ ЗАГЛУШАЕ ПАСЕВЫ

Хутка растуць яравыя на Жлобіншчыне. Гэтаму спрыяе добрае цёплае надвор'е. Але на палях з'явілася шмат і пустазелля. Між тым праполка ў раёне не арганізавана.

Напрыклад, калгас «Чырвоны лётчык», Аўкаўскага сельсовета, даўно закончыў сяўбу яравых і пасадку бульбы. Здавалася-б, што ўсю рабочую сілу павінны былі пераключыць на праполку пасеваў. Аднак гэтага не зрабілі. Пасевы заглушае пустазелле, а праўленне і старшыня калгаса Гаўрылін не прынялі ніякіх мер, каб арганізаваць праполку.

У калгасах «Чырвоны трактарыст», імя Блюхера распачалі праполку ільну, пшаніцы, ячменю, але і тут непаладкі. Жанчыны працуюць скопам, звенні не арганізаваны, адсутнічае соцыялістычнае спаборніцтва. Таму не дзіва, што праполка тут праходзіць вельмі марудна.

Горш таго, у брыгадзе Бычкова Апанаса (калгас «Чырвоны трактарыст») ніхто з жанчын не ведае норм выпрацоўкі на праполцы. Брыгадзір Бычкоў рэдка бывае на полі, несвоечасова абмярае прапалатыя ўчасткі, не сочыць за якасцю работы.

У калгасе імя Дзімітрава, Малевіцкага сельсовета, пасеяна 96 гектараў зернавых і 18 гектараў ільну. Уся гэта плошча пасеваў заглушана пустазеллем, патрабуе праполкі, але тут да праполкі не прыступілі. Праўленне калгаса чакае пакуль зацвіце свірэпка. Такое-ж самае становішча і ў калгасе «Яскравы шлях». Тут пырнік і свірэпка перашкаджае росту ільну, але ніхто не клапоціцца, каб хутчэй распачаць барацьбу з пустазеллем.

В. ШЫБІНСКІ.

НА СХОДЗЕ АКТЫВА НАРКАМУНУТГАНДЛЯ

У некаторых гандлёвых арганізацыях да апошняга часу існавала «тэорыя», што шкодніцтва ў гандлі немагчыма. Няма чаго даказваць усю абсурднасць такіх разважанняў.

Учора рад прамоўцаў на канкрэтных прыкладах паказалі, як хітра дзейнічаў вораг у гандлёвай сістэме. Няправільнае размеркаванне тавараў па сетцы, у рэзультаце чаго ў адных месцах [illegible] — такавы метады работы шкоднікаў.

[illegible]

Учора сход актыва закончыў сваю работу.

Р. ДОДЗІН.

СКОНЧЫЛА РАБОТУ НАРАДА АКТЫВА РАБОТНІКАЎ РАДЫЁВЯШЧАННЯ

[illegible]

22 мая на нарадзе выступіў загадчык культурна-асветным аддзелам ЦК КП(б)Б тав. Башмачнікаў.

Учора пасля заключнага слова т. Гарачэва і прыняцця пастановы па дакладу, нарада скончыла сваю работу.

Т. ХАДКЕВІЧ.

НА ПАРТЫЙНЫХ КАНФЕРЭНЦЫЯХ

У зале пасяджэнняў бабруйскай раённай партканферэнцыі. Дэлегаты слухаюць выступленні па дакладу сакратара РК тав. Чарнышова. Фото [illegible] Салавейчыка.

СЛУЦКАЯ АКРУГА

Набліжаецца к канцу работа Слуцкай акруговай партыйнай канферэнцыі. [illegible]

Аб парочнасці сістэмы работы акругкома гаворыць многа дэлегатаў. Дакладчык не можа гэтаму пярэчыць. Брыгада акругкома працавала ў Копылі. Яна сур'ёзна вывучыла становішча партыйнай работы, што далёка не часта характэрна для выездаў акругкомаўцаў. Але-ж і на гэты раз [illegible]

[illegible] работы акругкома [illegible] цыі ў адпаведнасці з рашэннямі Пленума ЦК ВКП(б). Выбранай канферэнцыяй камісіі з 25 чалавек для выпрацоўкі праекта рэзалюцыі даручана ўлічыць заўвагі і прапановы выступіўшых дэлегатаў.

І. ШЛЯФЕР.

ЛЕПЕЛЬСКАЯ АКРУГА

23 мая. Сёння на сваім пасяджэнні акруговая лепельская партканферэнцыя заслухала і зацвердзіла даклад мандатнай камісіі і абмеркавала кандыдатуры ў спіс для тайнага галасавання членаў пленума акругкома партыі.

[illegible]

Ц. ФРЫД.

НА РАЁННЫМ ПАРТЫЙНЫМ СХОДЗЕ

[illegible]

Н. ДУБІЦКІ.

ПЛЕНУМ БАБРУЙСКАГА РАЙКОМА

Учора адбыўся арганізацыйны пленум Бабруйскага РК КП(б)Б. Пленум абраў бюро райкома ў складзе тт. Ваймана, Хацкевіча, Паяркова, Зельдовіча, Гладышэва, Гусева і Марголіна.

Першым сакратаром райкома выбран тав. Вайман, другім — тав. Хацкевіч.

Культпропам райкома зацверджан тав. Паяркоў.

Зводка аб ходзе веснавой сяўбы па раёнах БССР

на 20 мая 1937 года (у проц. да плана)

№№ п. ч.	Назва раёнаў	Усяго пасеяна яравых	Усяго збожжавых	З іх: Яравой пшаніцы	Ячменю	Аўса	Ільну	Бульбы	З усяго пас. збож. пасеяна радк. сяўбой	Выгаравана веснавога ворыва (у га)
1.	Аршанскі	101,8	105,3	101,8	108,2	108.0	104.6	109,0	23.0	6680
2.	Ч.-Слабодскі	98,1	99.3	129.6	103,8	103.5	100.2	112.4	43.4	750
3.	Бягомльскі	96,8	101,0	105,7	105,9	109,9	103,2	105,2	16,2	5562
4.	Магілеўскі	95,9	100,3	101,7	100,2	105,4	104,4	102,5	40,7	9498
5.	Дрыбінскі	95.4	97,6	99,5	104,7	97,0	101,0	106,8	24,4	14375
6.	Талачынскі	94,7	101,1	100,0	103.5	103,4	101,9	98,3	68,8	8460
7.	Грэскі	94,7	97,6	99,2	116,3	102,1	101,4	101,1	50,7	7901
8.	Віцебскі	94,3	103,1	106,4	106,5	98,6	105,4	97,9	23,2	6408
9.	Плешчаніцкі	92,8	96,2	106,2	101,0	101,0	101,2	100,4	14,0	4870
10.	Сенненскі	92,2	101,0	99,4	103,2	98,0	106,6	89,6	30,9	7611
11.	Ушацкі	91,9	101,2	124,5	103,6	90,0	101,1	95,1	27,4	6402
12.	Горацкі	91,9	98,5	100,6	104,0	95,6	103,3	96,0	34,5	9538
13.	Шклоўскі	91,6	98,5	93,8	103,9	99,7	102,1	95,5	35.0	17387
14.	Чашніцкі	90,9	97,6	104,2	102,6	93,9	101,2	93,2	21,8	9059
15.	Заслаўскі	90,6	104,4	107,4	102,6	102,2	102,1	89,9	34,1	3517
16.	Полацкі	90,4	97,3	103,2	93,6	90,9	102,3	106,2	70,4	8967
17.	Бабруйскі	90,4	93,3	102,4	96,1	99,6	98,6	99,1	41,9	8099
18.	Дрысенскі	90,2	101,2	126,9	108,8	106,1	104,1	96,0	48,4	5790
19.	Дубровенскі	89,8	93,5	97,1	97,5	92,3	101,7	104,8	25,9	16570
20.	Лагойскі	89,8	97,7	99,9	110,4	102,6	106,6	95,3	50,6	5542
21.	Уздзенскі	89,2	92,5	106,9	105,1	100,4	98,8	93,7	27,8	1167
22.	Менскі	89,1	101,3	100,0	109,5	107,6	102,0	94,0	51,0	3774
23.	Асіповіцкі	89,1	92,3	108,0	107,0	92,7	103,3	96,6	7.5	6677
24.	Брагінскі	88,7	90,7	104,3	113,5	107,8	101,0	98,7	36,1	9345
25.	Бялыніцкі	88,1	91,6	98,2	97,1	98,5	102,0	96,1	23,6	6170
26.	Тураскі	87,7	82,1	103,9	103,2	99,5	100,0	98,0	45,2	850
27.	Барысаўскі	87,5	90,9	106,2	102,9	94,1	95,5	99,0	41,4	9842
28.	Копыльскі	87,3	96,9	100,0	107,0	101,1	99,5	89,9	49,9	2879
29.	Пухавіцкі	86,9	93,2	96,9	101,3	102,1	99,5	97,8	35,3	4600
30.	Суражскі	86,8	97,0	88,3	95,8	93,3	97,1	78,1	13,4	7969
31.	Ветрынскі	86,7	92,6	111,8	99,6	85,2	100,1	89,9	41,8	8413
32.	Круглянскі	86,3	95,4	90,8	98,4	98,9	104,5	83,9	28,1	8887
33.	Старобінскі	85,4	87,9	100,8	101,4	101,1	103,7	96,1	40,7	5384
34.	Лепельскі	85,1	92,0	109,9	81,6	91,8	102,2	96,8	11,8	8248
35.	Хойніцкі	84,9	80,4	100,1	103,6	91,5	100,8	98,2	52,1	5550
36.	Камарынскі	84,8	77,2	105,4	117,5	106,6	104,5	101,4	54,7	8084
37.	Крупскі	84,6	92,5	123,8	98,4	94,0	100,7	88,0	29,1	8993
38.	Асвейскі	84,4	95,7	104,3	95,1	95.5	100.2	81,7	63,6	3848
39.	Любаньскі	84,4	90,0	99,1	99,9	100,4	101,1	96,9	40,5	6553
40.	Смілавіцкі	84,3	72,3	100,5	102,3	103,7	100,0	81,9	46,9	4414
41.	Бешанковіцкі	84,2	97,0	110,8	95,9	89,5	104,0	76,5	22,0	13514
42.	Мехаўскі	84,2	94,1	98,9	91,2	88,3	98,9	90,0	15,6	10503
43.	Веткаўскі	84,2	85,6	101,6	106,6	104,3	101,4	91,0	30,0	20687
44.	Слуцкі	83,9	91,5	105,1	104,4	96,0	97,2	92,1	40,3	12333
45.	Багушэўскі	83,8	88,5	92,0	90,0	80,5	102,5	95,9	22,3	11673
46.	Добрушскі	83,6	83,4	102,9	104,8	93,6	101,3	95,9	53,0	3112
47.	Халопеніцкі	83,5	94,8	106,3	94,4	96,5	99,8	83,0	26,3	9813
48.	Гарадоцкі	83,4	92,7	118,7	93,8	86,2	102,1	74,7	48,4	9087
49.	Кіраўскі	83,4	88,1	101,5	108,4	92,1	95,2	95,7	17,6	11812
50.	Гомельскі	82,7	80,9	108,1	103,0	97,5	105,4	95,2	61,1	2918
51.	Быхаўскі	82,6	85,2	100,5	100,0	92,5	94,9	96,1	24,4	12894
52.	Жыткавіцкі	82,4	79,3	105,7	90,6	100,5	99,0	96,9	39,9	3084
53.	Журавіцкі	82,2	86,3	102,5	113,2	89,6	104,2	92,9	26,6	15231
54.	Клічаўскі	82,0	89,4	108,8	108,1	97,0	87,8	94,8	14,5	7200
55.	Будакашалеўскі	81,7	85,0	94,5	103,7	97,5	100,9	95,6	52,1	5652
56.	Смалявіцкі	81,5	91,3	100,2	108,0	97,1	99,4	79,1	40,5	7716
57.	Рагачоўскі	81,3	82,8	92,5	109,2	96,4	100.2	96,3	66,9	5093
58.	Чавускі	81,3	82,2	100.5	101,0	94.9	101,8	93,2	26,2	13730
59.	Бярэзінскі	80,5	81,1	107,9	103,9	85,7	96,6	96,1	23,0	10937
60.	Старадарожскі	80.2	76,4	104,3	99,2	95,7	99,7	93,8	44,4	9842
61.	Жлобінскі	80,0	77,3	92,8	104,2	92,0	98,4	97,3	32,5	9996
62.	Мсціслаўскі	79,7	87,8	95,8	99,8	91,9	102,0	89.8	23,6	12646
63.	Дзяржынскі	79,6	87,3	98,2	95,1	96,1	99,4	74,3	39,8	7951
64.	Чырвонапольскі	79,6	78,1	86,8	99,5	89,5	101,1	98,5	8,2	9045
65.	Уваравіцкі	79,2	84,6	103,1	120,4	91,6	101,2	84,5	46.8	5606
66.	Рэчыцкі	78,8	96,1	99,3	104,0	93,8	99,3	95,6	34,3	11474
67.	Расонскі	78,6	82,6	94,4	80,8	85,7	99,2	84,8	23,0	12630
68.	Чэрвеньскі	78,5	86,3	100,1	103.8	95,7	96,8	86,5	14,4	8053
69.	Крычаўскі	78,5	82,1	91,7	109,0	91,1	100,8	92,5	40,4	4465
70.	Хоцімскі	78,5	78,1	96,0	110,6	93,8	100,8	94,4	33,3	5021
71.	Лоеўскі	78,1	67,7	110,5	111,6	103,1	102,7	101,2	24,1	11200
72.	Лёзнянскі	78,0	86,3	83,5	81,9	86,0	103,2	63,8	35,1	12956
73.	Глускі	77,3	74,1	108,7	99,6	89,3	96,2	91,8	32,8	7040
74.	Церахоўскі	77,1	73,1	100,9	106,9	98,2	96,5	94,5	22,8	8945
75.	Касцюковіцкі	77,0	76,1	105,9	107,2	97,1	100,0	97,4	16,5	9878
76.	Кармянскі	76,7	77,0	91,6	100,1	86,7	96,4	88,1	17,0	8475
77.	Сіроцінскі	75,2	86,7	84,2	92,8	78,3	98,7	62,9	19,7	8200
78.	Чачэрскі	74,6	73,8	107,9	111,4	95,3	104,6	90,2	41,2	5132
79.	Капаткевіцкі	74,2	60,4	102,4	105,2	99,4	101,6	100,0	32,4	1160
80.	Петрыкаўскі	73,9	57,3	103,2	102,7	96,9	101,7	103,9	21,0	2475
81.	Даманавіцкі	73,7	64,8	96,2	95,4	99,1	100,8	97,6	24,8	10279
82.	Прапойскі	73,6	71,7	112,9	102,1	89,6	105,6	95,4	20,8	6634
83.	Парыцкі	73,5	69,1	97,1	95,7	88,6	97,4	92,3	31,7	12110
84.	Клімавіцкі	72,8	78,5	92,0	108,4	93,8	106,2	83,7	24,3	11459
85.	Мозырскі	70,0	63,5	100,0	111,7	101,0	100,6	92,5	24,5	14239
86.	Свяцілавіцкі	69,5	63,7	103,3	95,1	86,9	100,3	88.8	7.3	4053
87.	Ельскі	69,2	54,9	101,2	100,0	96,8	102,1	99,1	17,1	8413
88.	Чэрыкаўскі	68,9	65,4	92,2	105,8	89,8	104,8	88,8	14,2	5745
89.	Нараўлянскі	68,9	56,7	93.6	108.2	97,1	101,1	100.4	23,8	9106
90.	Лельчыцкі	64,4	52,5	107,9	104,0	101,5	108,6	99,5	27,0	6436
	Разам па БССР	83,8	86,8	100,0	101,9	95,6	101,2	93,6	33,7	719274
	Апрача таго па Наркамсоўгасах	93,5	101,5	101,0	100,7	109,0	—	94,7	—	3884
	Разам па БССР з Наркамсоўгасаў	83,8	86,9	100,1	101,5	95,7	101,2	93,5	33,7	723158
	Было на 15/V—37 г.	78,3	83,8	99.2	99,1	93,3	98,9	83,2	33,6	693859

УЧОТНА-СТАТЫСТЫЧНЫ АДДЗЕЛ НАРКАМЗЕМА БССР.

ЭРНСТ ГЕНРЫ

„ГІТЛЕР СУПРОЦЬ СССР“

Дзяржаўнае соцыяльна-эканамічнае выдавецтва выпусціла пераклад з англійскай мовы кнігі Эрнста Генры «Гітлер супроць СССР». Аўтар на аснове вялікага фактычнага матэрыялу выкрывае разбойніцкія планы германскага фашызма і дае яркі аналіз тых сіл, якія немінуча прывядуць да краху гітлераўскі паход на ўсход. Змяшчаем вытрымкі з VIII главы кнігі.

Якое значэнне мае Ленінград для германскага наступлення на ўсходзе?

Стратэгічна ён здаецца ідэальнай аператыўнай мэтай. На ўсёй совецкай тэрыторыі Ленінград — гэта пункт, высунуты далей усяго, пункт, да якога можна, значыцца, хутчэй усяго дабрацца. Адлегласць ад яго да граніцы на поўдні (граніца з Эстоніяй) раўняецца 120 км, на поўначы (граніца з Фінляндыяй)—35 км., а шырыня паўночнага фронта, які ўкліньваецца паміж Фінскім залівам і Ладажскім возерам, складае 59 км. Ітак, тут-та і знаходзяцца сапраўдныя **вароты**, якія вядуць у Ленінград.

З захада да Ленінграда непасрэдна падыходзіць трэцяя граніца — гэта Фінскі заліў. Горад абаронен марской крэпасцю — Кранштатам, якая ляжыць на востраве Котлін і размешчана перад Ленінградам. Фінскі заліў належыць таму, хто пануе на Балтыйскім моры. Такім чынам уладальнік морскай перавагі знаходзіцца з гэтага боку не больш чым у 48 кілометрах ад Ленінграда (адлегласць Кранштат—Ленінград).

Для Германіі гэта важна з двух пунктаў гледжання. Ёй патрэбна перш за ўсё магутная непасрэдная морская база для нападу на совецкія пазіцыі. Як мы бачылі, непасрэднай базы для разгортвання ваенных дзеянняў германскім сілам на ўсіх іншых шляхах якраз не хапала, усюды германскай арміі прышлося-б прабіць доўгі, цяжкі і вельмі сумніцельны пераход па чужой тэрыторыі з варожым насельніцтвам і неразвітымі чыгуначнымі зносінамі. Між тым Балтыйскае мора ператварылася для новага германскага ваенна-морскага флота амаль у германскае ўнутранае мора, стала для германскай арміі быццам-бы ўнутраным шляхам, які вядзе прама да жыццёвага цэнтра Совецкага Саюза!..

Ленінград — гэта важнейшы палітычны і культурны (калі ўжо не эканамічны) цэнтр Совецкага Саюза пасля Масквы; гэта гняздо рэвалюцыі, яе радзіма; соцыялістычны совецкі народ і народы іншых краін лічаць яго жыццёвым нервам амаль не ўсёй совецкай сістэмы. Адсюль следуюць два вывады. Узяцце Ленінграда нанясе (згодна германскім разлікам) моцны, быць можа смяртэльны ўдар маральнай устойлівасці соцыялістычнага народу і яго волі да перамогі; нанясе ўдар па ўсяму фронту совецкіх мас, усеііць у іх паніку і няўпэўненасць. І тая-ж перамога, дзякуючы яе маральнаму эфекту, акажа сваё дзеянне і на другі лагер: яна абудзіць і мабілізуе рускую контррэвалюцыю — звергнуты клас буржуазіі і кулакоў, які, па думцы фашысцкіх стратэгаў, яшчэ жывы.

«Ленінград узят Гітлерам!» Гэта азначала-б неадкладнае абвяшчэнне ўслед за гэтым, што ў Ленінградзе ўстаноўлен «новы рускі фашысцкі ўрад». Сапраўды, зусім ясна, што першым актам пераможнай германскай арміі пасля заняцця Ленінграда было-б абвяшчэнне «новага нацыянальнага рускага ўрада». Такі ўрад прадстаўляў-бы сабой толькі рознавіднасць каланіяльнай адміністрацыі, набранай з апошніх выжыўшых падонкаў беспрацоўных рускіх белагвардзейцаў; практычнай задачай яго была-б арганізацыя з дапамогай германскіх войскаў (а таксама і бомбавозаў) новай фашысцкай дзяржавы, абвешчанай у старой сталіцы!

Такавы былі калісьці намеры генерала Гофмана, які ў сваім першапачатковым плане стаяў за ўстанаўленне «манархічнага ўрада» ў захопленай Маскве (быць можа на чале з германскім прынцам, па ўзору таго, як Польшча ў 1606 годзе ўзвяла на рускі прастол Уладзіслава). Такую спробу зрабіла ў 1919 годзе другая дзяржава, якая тады зусім таксама натхняла наступленне на Ленінград; яна выслала супроць Кранштата крэйсер (ён узарваў рускі параход) і неадкладна ўтварыла «нацыянальны рускі ўрад» для Ленінграда; гэта было зроблена нават яшчэ да таго, як былі ўзяты гарадскія прадмесці, а яны наогул не былі ўзяты. Гэты ўрад меў усяго толькі адзін кур'ёзны недахоп: у яго ў якасці міністраў уваходзілі толькі былыя рускія ўладары і акцыянеры нафтавых вышак Баку і Грознага, і ніхто больш; у гэтага ўрада не было нават шофера, а ён называўся нацыянальным урадам.*) Германскі фашызм мае напагатове свае рускія каланіяльныя кадры ў куды большым выбары; гэта рускі атрад у складзе усходняй фашысцкай лігі...

Тактыка на ўсіх іншых франтах і сектарах совецкай тэрыторыі немінуча павінна ў першы час быць па сутнасці абаронча. На гэтых сектарах, дзе будуць разгортваць свае сілы не германская армія, але яе нацыянальныя фашысцкія саюзнікі, прыдзецца ўтрымліваць фронт супроць пераўзыходзячых совецкіх сіл, каб прадухіліць магчымае наступленне апошніх.

У цэнтры, **у беларускай зоне**, польскай арміі прыдзецца ўсімі сродкамі стрымліваць магчымае наступленне чырвоных сіл у напрамку Брэст-Літоўск—Варшава; такое наступленне, як у 1920 годзе, заключае ў сабе небяспеку польскай рэвалюцыі і можа таксама ўдарыць у тыл германскай арміі ў Балтыцы; польская армія павінна будзе ўтрымліваць свае пазіцыі да таго часу, пакуль паспяховая аперацыя германскай арміі супроць Ленінграда і Пскова радыкальна не зменіць сітуацыю і дазволіць таксама і польскай арміі ў сваю чаргу перайсці ў наступленне. Калі совецкі фронт у Балтыйскай зоне ад Ленінграда да Пскова і далей к Полацку будзе прарван, а важны чыгуначны шлях Ленінград — Орша з адгаліненнямі Навасакольнікі — Вялікія Лукі — Невель акажацца пад пагрозай, то становішча совецкай арміі далей к поўдню, у Беларусі таксама ўскладніцца; у гэтым выпадку польскае наступленне да Смаленска аблегчыцца таму, што для польскай арміі з'явіцца магчымасць сустрэчы і з'яднання з наступаючымі германскімі войскамі некалькі паўночней, у раёне каля Віцебска.

*) Урад Ліанозава.

Гэта тактыка, падобная той, якая была выбрана ў вайне 1914—1918 гг. пры аперацыях германскай арміі з аўстрыйскімі войскамі, а таксама і іншымі больш слабымі саюзнікамі Германіі.

На крайнім поўначы, вышэй Ладажскага возера **(Карэльская зона)**, фінляндская армія павінна як мага лепш выканаць прарыў, які мае мэтай перарэзаць Мурманскую чыгунку і новы канал імя Сталіна (які вядзе ад Белага мора да Онежскага возера) у напрамку Петразаводска, або далей на поўнач (каля 120 кілометраў ад фінляндскай граніцы); пасля таго, як Ленінград будзе акружан, такі прарыў стаў-бы працай нават для параўнаўча слабых сіл; у сваю чаргу, адрэзаўшы зносіны з партамі на Ледавітым акіяне, ён павялічыў-бы эфектыўнасць блакады Ленінграда. Ва ўсякім выпадку, дзве другарадных арміі — польская ў Беларусі і фінляндская ў Карэліі—маюць задачу толькі падтрымліваць аперацыі цэнтральнай групы на левым крыле, гэта значыць германскай ленінградскай арміі.

Якую задачу германскі аператыўны план ўскладае **на правае крыло**, на поўдні, расцягнутае па фронту на 850 кілометраў паміж Украінай і Чорным морам? І тут, таксама як і ў Беларусі, польская армія, паколькі ёй прыдзецца разлічваць толькі на ўласныя сілы, зможа, у асноўным, толькі абараняцца супроць пераўзыходзячай яе ва многа разоў совецкай арміі і старацца ўсімі сіламі ўтрымаць фронт.

У сувязі з існуючымі суадносінамі сіл было-б памылкова чакаць у гэты пачатковы перыяд другой тактыкі, напрыклад, неадкладнага польскага генеральнага наступлення ў напрамку да Дняпра (апрача дыверсій). Але гэта абарона павінна стаць толькі прэлюдыяй для наступлення, якое павінна пачацца і тут на паўднёвым правым крыле, як толькі для яго створацца ўмовы; гэтымі ўмовамі з'яўляецца фарміраванне на Дунаі і паход уніз па Дунаю другой фашысцкай арміі супроць Совецкага Саюза, складзенай з усіх нацыянал-соцыялісцкіх саюзнікаў у Паўднёва-Усходняй Еўропе; яны ўжо цяпер працуюць на Гітлера палітычна, а калі вайна ўспыхне, то яны пачнуць неадкладна дапамагаць яму і ў вайсковых адносінах. Коратка гаворачы: гэта армія «паўднёва-ўсходняй фашысцкай лігі».

У той момант, калі пачнецца вайна і калі германскія дывізіі з Саксоніі і Баварыі (галоўнакамандуючы генерал фон Бок, прыяцель кронпрынца) перасякуць чэшскую і аўстрыйскую граніцу, амаль аўтаматычна адбудзецца наступнае: аўстрыйскія нацыянал-соцыялісты паўстануць у Вене, у Штэйрмарке і Тіроле. Богемскія нацыянал-соцыялісты з гэнлейнаўскага «Айчыннага фронта» паўстануць у Паўночнай Чэхаславакіі і рушацца на Прагу, якую з другога боку, з поўдня, будуць атакаваць прыязныя Германіі венгерскія дывізіі Хорці. Румынскія фашысты выступяць у Бухарэсце і пры падтрымцы некаторых дварцовых і ваенных колаў патрабуюць далучэння да новай, рэакцыйнай дунайскай антанты. Самалёты з аэрадромаў Дрэздэна і Будапешта паскораць гэты працэс.

А з ваеннага пункту гледжання ўсё гэта разам азначае ні што іншае, як узнаўленне ў новай форме ранейшай аўстра-венгерскай арміі, зноў выступаючай у саюзе з Германіяй і зноў дзейнічаючай у карысць Германіі ў паўднёвым сектары Еўропы. І тады (толькі тады) гэта армія, быццам узнікшая з попелу 1918 г. пасля Сен-Жэрмена і Трыанона, адправіцца ў паход: туды, дзе яна стаяла перад 1914—1918 гг., каб пачаць наступленне на Украіну. Так проста, калі перакласці адбываючаеся на вайсковую мову, можа быць нават сёння ў асноўным растлумачана ўсё здаючаяся блытаніна, якая пануе ў дунайскай зоне. Гэта адроджаная армія маршала Конрада фон-Гетцэндорфа *), які на гэты раз стаў-бы толькі адным з падначаленых Гітлера (а Гетцэндорф ім не быў), зноў спрабуе штурмаваць Кіеў: каб заняць вялікую украінскую зернавую зону, паралізаваць дзеянне совецкага чорнаморскага флота, стварыць урад сепаратысцкага украінскага фашызма (як у Ленінградзе), паставіўшы пад пагрозу рускі вугальны цэнтр у Данбасе і нафтавы цэнтр на Каўказе; усё гэта для таго, каб таксама і з поўдня ўбіць клін у Совецкі Саюз, ужо атакаваны з поўначы!

Такі план дзейнічанняў правага крыла крыжовага паходу. А так як гэта армія, у адрозненне ад 1914—1918 гг., павінна быць падмацована польскімі сіламі ў колькасці ад 25 да 30 дывізій (усе польскія вайсковыя сілы налічваюць ад 50 да [illegible] дывізій, а астатнія павінны знаходзіц[ца] ў Беларусі), то яна спадзяецца, што г[эта] наступленне будзе больш моцным, чым к[а]лі-небудзь. Калі яно не скончыцца пос[пе]хам, то становішча, вядома, радыкаль[на] зменіцца і перспектывы фашысцкага тр[ы]умфальнага марша па Кіеў ператворацца [ў] перспектыву народнага соцыялістычнага нацыянальна-вызваленчага паўстання [на] Дунаі супроць вайны. Калі, аднак, гэта [на]ступленне акажацца паспяховым, то [на] фланге совецкай дзяржавы, Ленінгра[д і] Кіеў, будуць накіраваны два кліны для [та]го, каб прабіць сэрца гэтай дзяржа[вы] — Масквы...

*) Галоўнакамандуючы былой арміі Аўстра-Венгерскай імперыі ў сусветнай вайне.

Канчатковай мэтай абодвух аперац[ый] і на поўначы і на поўдні астаецца натура[льна] Масква. Калі заняць Ленінград, то [да]лейшы прамы шлях у Маскву будзе, гэта мяркуецца па плану, праляга[ць] уздоўж Октябрскай (былой Нікалаеўск[ай]) чыгункі на адлегласці, прыкладна, у [illegible] кілометраў, не прарываемы не вялікай [ра]кой, ні якой-небудзь іншай натуральн[ай] перашкодай. Германская армія, вышаў[шы] з Ленінграда, павінна прайсці спача[тку] 300 кілометраў у напрамку да Балаго[га], які знаходзіцца на шляху да Масквы [і] адкрыць сумесныя дзеянні з польскай [ар]міяй, якая тымчасам (пасля мяркуем[ага] адступлення Чырвонай Арміі на поўнач) дасягне Смаленска; такім чынам, з ус[ех] Масква пападзе ў вілку на параўнаўча вялікай адлегласці (прыкладна 320 кі[ло]метраў).

Гэта, аднак, толькі частка другой фа[зы] ўсяго плана, трэцяй фазай якога паві[нна] стаць уступленне Гітлера ў Крэмль на [бе]лым кані. Мы не намерваемся тут заход[зіць] так далёка ў аналізе сучаснай германс[кай] стратэгіі і ўсяго гэтага крыжаноснага [аван]стыцызма. Наступленне на Ленінгра[д і] Кіеў — самастойныя і ва ўсякім выпа[дку] ўжо зусім саспеўшыя праблемы. Пр[ак]тычная падрыхтоўка да гэтых двух а[пе]рацый ужо далёка зайшла і не спыняе[цца] ні на мінуту.

Аднак у той-жа час ён (стратэгі[чны] план) грунтуецца на фатальнай памыл[цы], на рашаючай няправільнай ацэнцы ва[ен]ных сіл Совецкага Саюза, на змянша[нні] яго чыста геаграфічнай стратэгічнай ка[рты] з яго сапраўднай ваеннай і палітыч[най] магутнасцю. Гэтаму прысвечаны закл[ючаль]ныя раздзелы кнігі...

АБМЕРКАВАННЕ ПЫТАННЯЎ ТРЭЦЯГА ПЯЦІГАДОВАГА ПЛАНА

Далейшае развіццё панчошна-трыкатажнай прамысловасці Беларусі

...гады першай і другой пяцігодак ...ь вырасла панчошна-трыкатажная ...ысловасць Беларусі. Гонарам працоў... Беларусі з'яўляецца наш гігант — ...ыка «КІМ», пабудаваны па апошняму ... тэхнікі. У гарадах—Менск, Гомель, ...ма пабудаваны панчошна-трыкатаж... прадпрыемствы і прамысловыя арцелі.

... 1932 г. выпрацоўка фабрыкі складала ... панчошна-шкарпэтачных вырабаў ... мільёны пар. Зараз у 1937 г. яна ...ае ўжо 68 мільёнаў пар. У адна... ...сці з ростам усёй прадукцыі значна ...рыўся і яе асартымент. Жаночыя ... панчохі і мужчынскія шкарпэткі ...аз, што мы выпрацоўвалі ў 1932 г.) ...раз дапоўнілі выпускам шоўкавых ...х і шкарпэтак, панчох з высокіх ну... пражы, шкарпэтак «мулінэ» і інш. ...ра таго наша фабрыка ўпершыню ...а пашыў бялізнавых вырабаў і ...ага трыкатажа.

...чэ большыя перспектывы мае пан...-трыкатажная прамысловасць БССР ... пяцігодкі. Па папярэдніх даных у ... пяцігодкі выпуск панчошна-трыка...х вырабаў павялічыцца ў 2—2 з ...й разы. Беларусь у гэтых адносінах ...а адыграць адну з пяршынствую...ролю.

...шачарговым пытаннем для далейшага развіцця панчошна-трыкатажнай пра...васці ў БССР з'яўляецца ўласная ...льная база. Аналіз мінулых год ра...паказвае, што з-за нясвоечасовага і ...нага забеспячэння нас пражай пра...мі прадпрыемствамі РСФСР, нашы ...кі аказваліся ў выключна цяжкім ...шчы. Дастаткова ўказаць, што на ...у чатырох месяцаў гэтага года ад...ькі наша фабрыка «КІМ» недадала ... каля 3,5 мільёнаў пар панчох і 250 ...дзінак бялізнавых вырабаў. Прытым ...аючая пража, як правіла, не адпа...кандыцыям, патрабуемым трыкатаж... прамысловасцю.

...ь чаму з усёй вастрынёй стаіць ...аз аб стварэнні ў Беларусі ўласнай ...льнай базы.

...учасны момант мы атрымліваем ... на початках. Матальны цэх яе ...ьна перамагае на бутэлечныя ... З пабудовай прадзільнай фабрыкі ...оўкай там удасканальваючых ма... машын (лісон і інш.), праце... ...ткі канчаткова будзе ліквідаван. За ...аслабанўшайся плошчы мы зможам ...ыць бялізнавы цэх, даводзячы яго ...нную здольнасць да 27—30 мільё...зінак, замест цяперашніх 15,7 міль...

...тыка паказвае, што нават добра ...ная пража, у дарозе, у часе яе пе... значна псуецца. Выпрацоўваючы ... месцы, мы тым самым захаваем ... пражы, скарацім адыходы.

...удова такой фабрыкі канчаткова вы... сыравінную праблему не толькі ...ных фабрыках «КІМ» і «Клары Цэт...кія з'яўляюцца асноўным спажыў... пражы (фабрыка «КІМ» і «Клара ...» у адным толькі 1937 г. патра... 7000 тон пражы), але і па ўсёй ...на-трыкатажнай прамысловасці Бе... уключаючы і промкааперацыі.

...асартыменце. Гэтае пытанне надзвы... злабадзённае. Выпускаемы ў сучас... ...мант асартымент прадукцыі далёка ...авальняе культурна-вырастаючага спа... Гутарка ідзе аб тым, што план трэцяга пяцігадовага плана павінен прадугледзець пашырэнне і абагачэнне асартымента як па панчошна-шкарпэтачных вырабах, так і трыкатажных.

Па лініі панчошных вырабаў асартымент павінен быць узбагачан за кошт выпуску прадукцыі з шоўка на машынах высокіх класаў. Для гэтай мэты неабходна частку існуючага абсталявання 14 класа (машыны першага выпуску) замяніць машынамі больш высокага класа (22 і інш.). Гэтыя машыны асвоены і выпускаюцца нашай айчызнай прамысловасцю. Шкарпэтачныя вырабы павінны быць пашыраны за кошт павелічэння выпрацоўкі рысунчатых шкарпэтак на машынах 17 класа і за кошт павелічэння агульнага выпуску прадукцыі.

Мы высоўваем таксама пытанне аб выпрацоўцы шкарпэтачных вырабаў з ільняной пражы высокіх нумароў. Ільняныя шкарпэткі, як вядома, мацнейшыя і больш гігіенічныя. Апрача таго ільняную пражу мы зможам выкарыстаць таксама для пятак і наскоў к панчохам і шкарпэткам, што намнога павялічыць іх моцнасць у носцы. Для вырашэння гэтага пытання трэці пяцігадовы план ільняной прамысловасці БССР павінен прадугледзець выпрацоўку нашымі ільнопрадзільнымі фабрыкамі, у прыватнасці фабрыкай імя Кагановіча, поўнай колькасці ільняной пражы высокіх нумароў для патрэб панчошна-трыкатажнай прамысловасці. Не менш актуальным пытаннем з'яўляецца таксама арганізацыя ў Беларусі выпрацоўкі шарсцяных панчошна-трыкатажных вырабаў.

Пытанне аб пашырэнні і палепшанні асартымента бялізнавых вырабаў па нашай думцы можа быць вырашана такім чынам:

За фабрыкай імя Клары Цэткін, якая спецыялізуецца на выпрацоўцы трыкатажнага палатна, трэба гэты асартымент поўнасцю замацаваць. Машыны 14 класа для выпрацоўкі шкарпэтачных вырабаў можна размеркаваць па іншыя прадпрыемствы і прамысловыя арцелі. За кошт усёй гэтай асляабанўшайся плошчы фабрыка імя Клары Цэткін зможа пашырыць сваё абсталяванне па выпрацоўцы палатна (машынамі «Інтэрлок», «Вярцелка» і інш.).

Адным з важнейшых пытанняў з'яўляецца стварэнне сталых баз па вырабу запасных частак і дэталей для існуючага абсталявання. Часта з-за адсутнасці той або іншай дэталі ствараюцца вялікія прастоі. Машынабудаўнічыя заводы забяспечваюць нас імі з вялікімі перабоямі і ў зусім недастатковай колькасці.

Рост прадукцыі, прадугледжваемай трэцім пяцігадовым планам, патрабуе значнага павелічэння магутнасці абсталявання. Тэхнічныя нормы, устаноўленыя галіновай канферэнцыяй трыкатажнай прамысловасці, ні ў якім разе не з'яўляюцца гранічнымі. Ужо зараз стаханаўцы на многіх працэсах іх перавыконваюць. Адсюль вывад, што павелічэнне выпуску прадукцыі па трыкатажнай прамысловасці БССР павінна ісці, галоўным чынам, за кошт максімальнага выкарыстання тоячыхся рэзерваў магутнасцяў існуючага абсталявання (павелічэння скорасцей і інш.).

Дырэктар панчошна-трыкатажнай фабрыкі «КІМ» Е. С. ХАНІНА.
Намеснік дырэктара фабрыкі Г. І. МАЗЬЯ.
Загадчык планава-вытворчым аддзелам — інжынер Е. М. КРЫСЛАЎ.

НЕКАТОРЫЯ ЗАЎВАГІ ДА АРТЫКУЛА т. СКРЫГАНА „ЗАДАЧЫ ЛЕСАХІМІІ Ў ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДЦЫ"

Артыкул старшага навуковага работніка Акадэміі навук БССР Скрыгана — аб задачах лесахіміі ў трэцяй пяцігодцы, надрукаваны ў газеце «Звязда» 15 мая г. г., зусім абышоў існаванне такой важнейшай галіны, як смала-скіпідарная вытворчасць і значэнне промкааперацыі ў справе развіцця лесахіміі.

Патрэба ў лесахімічных прадуктах, у прыватнасці выпрацоўваемых арцелямі лесапрамысловай кааперацыі, у сувязі з бурным ростам социялістычнай прамысловасці — асабліва павялічылася. Між тым гэта вытворчасць пакуль адстае ад росту патрэбы ў яе прадукцыі.

Хоць скіпідар, атрымліваемы на беларускім рэторце або «польскім катле», па сваёй якасці значна ўступае жывічнаму, але патрэба ў рэтортным скіпідары з года ў год узрастае. Якасць скіпідара і ўсёй астатняй лесахімічнай прадукцыі беларускай лясной промкааперацыі з кожным днём паляпшаецца на аснове тэхнічнага ўдасканалення абсталявання, правільнай арганізацыі працы на ўстаноўках, разгортвання стаханаўскіх метадаў работы.

У сучасны момант у сістэме Белкалеспромсаюза налічваецца 330 смала-скіпідарных катлоў, якія даюць штогода валавой прадукцыі: скіпідару — каля 7 тыс. тон, смалы—15 тыс. тон, вугалю—30 тыс. тон.

Такім чынам смала-скіпідарная вытворчасць не адмерла, а наадварот, з кожным годам пашыраецца, даючы нашай народнай гаспадарцы цэлы рад каштоўнейшых прадуктаў.

Разам з гэтым промыслам шырока развіўся ў Беларусі і другі від сучаснай лесахіміі, сканцэнтраваны выключна ў сістэме Белкалеспромсаюза, які адносіцца да галіны сухой перагонкі дрэва, вярней — пірагенетычнага раскладання драўніны — спірта-парашковая вытворчасць. Гэтай вытворчасці ў Беларусі раней не было і толькі пасля Кастрычніцкай рэволюцыі, пачынаючы з 1927 года, пабудавана 135 спірта-парашковых рэторт. У бліжэйшы час уступаць у строй яшчэ дзве ўстаноўкі агульнай колькасцю ў 12 рэторт. Гэта прадукцыя мае асабліва важнае значэнне ў нашай народнай гаспадарцы. Апрача гэтага, арганізавана дзёгцекураная вытворчасць.

У цэлым па сістэме Белкалеспромсаюза было выпушчана лесахімпрадукцыі ў 1936 г., як-та: скіпідара, смалы, драўнянага спірту, воцатна-кіслага парашка, бераставага дзёгцю, вугалю і інш. лесахімічных прадуктаў на суму 27 мільёнаў рублёў (у нязменных цэнах).

У трэцяй пяцігодцы мы намячаем рост па лесахіміі ў паўтара раза.

Неабходна пры гэтым улічыць, што ў хімізацыі лясной прамысловасці адчуваецца зараз асаблівая неабходнасць. Тут хімія заклікаецца да ўзняцця рэнтабельнасці лясной гаспадаркі і ў цэлым усёй лясной прамысловасці.

У гэтым істотную ролю можа адыграць лесахімія промкааперацыі. Буйная індустрыяльная лесахімія не можа выкарыстаць невялікія лясныя ўчасткі, раскіданыя ў глыбінных месцах розных раёнаў, гэта куды лягчэй можа вырашыць лясная промкааперацыя.

Такім чынам лясная промкааперацыя, заклікаяная папоўніць дзяржпрамысловасць, у выпуску валавой прадукцыі з кожным днём пашыраецца і, ў прыватнасці, смала-скіпідарны промысел, які з'яўляецца па прынцыпу работы саматужным, будзе ўдасканальвацца і шырока развівацца.

СТАРШЫНЯ ПРЭЗІДЫУМА БЕЛКАЛЕСПРОМСАЮЗА І. ВАЛЧОК.

НА ЗДЫМКУ: група зімоўшчыкаў на полюсе (злева направа): тт. Крэнкель, Папанін, Фёдараў, Шыршоў на Цэнтральным аэрадроме ў Маскве перад адлётам.
Фото Фішмана (СФ).
Перадана па більдапарату Белкіраўніцтва сувязі.

ЗАСЦІГНУТЫЯ ЗНЯНАЦКУ ЦП САЮЗАЎ

8 дзён як у цэнтральных газетах апублікаваны матэрыялы пленума ВЦСПС. З вялікім ухваленнем іх сустрэлі члены профсаюза. На сваіх сходах (там дзе скліканіся) яны актыўна выказваюцца, ускрываюць факты грубага парушэння профсаюзнай дэмакратыі, адарванасць профорганаў ад мас, запушчанасць профсаюзнай гаспадаркі і інш. Як-жа цэнтральныя праўленні саюзаў арганізавалі вывучэнне матэрыялаў ВЦСПС на прадпрыемствах? З такім пытаннем мы звярнуліся ўчора да двух кіраўнікоў ЦП саюзаў.

— Рашэнні пленума ВЦСПС сустрэлі аднадушнае ўхваленне, — з такой фразай сустрэла нас намеснік старшыні ЦП саюза швейнікаў т. Грэк.

— Можа вы нам канкрэтна раскажалі-б, якія пытанні ўзнімаюць члены профсаюза, што яны расказваюць на сходах?

— У мяне, на жаль, яшчэ такога матэрыялу няма,—паследваў адказ. Наогул нам вядома, што на кожным швейным прадпрыемстве ёсць цэлы рад недахопаў і прарываў... 20 мая мы праводзілі нараду старшынь фабкомаў, групкомаў і мясцкомаў, дзе мы іх «накачалі».

Больш нічога нам не магла расказаць т. Грэк. Тут апаратыўнае кіраўніцтва абмеркаваннем і вывучэннем матэрыялаў пленума ВЦСПС думаюць арганізаваць шляхам «накачак» старшынь фабкомаў, групкомаў і мясцкомаў.

Тав. Ткачук — намеснік старшыні Беларускага рэспубліканскага камітэта — быў засцігнут знянацку. Ён прама прызнаўся, што гэтым пытаннем БРК яшчэ не займаўся і што ён «чакае ўказанняў зверху», гэта значыць з Масквы.

— Добра было-б, — прызнаецца т. Ткачук, — каб хоць 30—40 проц. членаў профсаюза было ахоплена вывучэннем матэрыялаў пленума ВЦСПС.

У некаторых нізавых арганізацыях саюза параней шаму груба парушаюць профсаюзную дэмакратыю, папіраюць правы членаў профсаюза, а БРК роўнадушна назірае гэта. Вось, напрыклад, 19 мая БРК атрымаў скаргу ад членаў саюза Галавача, Чэрвеньскага і інш. з Зубраўскага лесаўчастка, Горацкага раёна, аб тым, што 17 мая на агульным сходзе членаў саюза гэтага ўчастка старшынёй рабачкома абран не член саюза, нехта Штукін. Гэтымі «выбарамі» кіраваў член райкома саюза леса і сплава Круглікаў. Што зрабіў з гэтай скаргай БРК? Нічога. Яна ляжыць і зараз не разгледжанай.

Адарванасць ад мас яшчэ і цяпер дае сябе моцна адчуваць у гэтых двух профорганах.

В. АСТРОЎСКІ.

У МОЗЫРЫ НЕ УЗНАЧАЛЬВАЮЦЬ АКТЫЎНАСЦЬ МАС

Рашэнні пленума ВЦСПС аб перабудове профсаюзнай работы знайшлі жывейшы водгук сярод рабочых і служачых мазырскіх прадпрыемстваў і ўстаноў. Пастанова пленума аб правядзенні выбараў на аснове закрытага тайнага галасавання сустрэт з боку членаў профсаюзаў аднадушнае ўхваленне.

Аднак, пярвічныя партыйныя арганізацыі прадпрыемстваў і ўстаноў, ды і сам райком партыі стаяць ў баку ад гэтай важнейшай работы і не ўзначальваюць узнімаючуюся актыўнасць членаў профсаюзаў. Узяць к прыкладу фанерны завод «Чырвоны Кастрычнік». Там партыйная арганізацыя самаўхілілася ад кіраўніцтва профсаюзнай работай. Са дня апублікавання рашэнняў пленума ВЦСПС прайшло ўжо больш тыдня, а сакратар парткома Елецкі яшчэ не сабраў палітагітатараў і не праінструктаваў іх як растлумачыць рабочым гэтыя рашэнні.

22 мая на заводзе адбыўся сход рабочых змены майстра Рапецкага. На гэтым сходзе была зроблена інфармацыя аб рашэннях пленума. Аднак, сход прайшоў на нізкім узроўні. Прысутнічаючыя на сходзе комуністы маўчалі і не задалі тона ў разгортванні крытыкі і самакрытыкі. [illegible]

Партком заводу не лічыць прамым сваім абавязкам [illegible]

На мэблевай фабрыцы «Прафінтэрн» і на лесазаводзе «Пралетарый» [illegible] саюзнай работай і ўдзелу ў ёй комуністаў абстаіць не лепш. Партыйныя-ж арганізацыі гэтых прадпрыемстваў яшчэ нічога не зрабілі ў напрамку перабудовы профсаюзнай работы на аснове разгортвання жорсткай крытыкі і самакрытыкі сярод членаў профсаюза. Яны чакаюць дырэктыву райкома, а райком таксама чагосьці чакае.

ФРАЛОЎ.

У ЧАКАННІ ВЫБАРАЎ

Апошні профсаюзны сход на заводзе «Ударнік» адбыўся тры месяцы таму назад. Тады быў перавыбран старшыня Нагорскі, які развальваў усю работу заўкома [illegible]

Новы старшыня т. Мазаковіч працуе па сумяшчальніцтву ў ліцейным цэху. Ніякай дапамогі ад партыйнай арганізацыі ён не атрымлівае. [illegible] вы мала. А калі ён пайшоў у Чырвоную Армію, работа зусім заняпала і фактычна заводскі камітэт зараз абязлічан. З намеснікам Тэйшавым тут не лічацца. Прафоргі комуністы Баравы, Сцяпанаў, Аронін ніякай работы не праводзяць з членамі саюза.

На заводзе не клапоцяцца аб стварэнні самых неабходных умоў для работы. У [illegible] ка цэха Масаніна ёсць многа заяў з просьбай вызваліць ад работы.

Пры абмеркаванні рашэнняў Пленума ВЦСПС тут абмежаваліся толькі кароткай інфармацыяй па цэхах, нават не палічылі патрэбным склікаць агульны сход. Дэтальную «прапрацоўку» адклалі да выбараў.

І. Т.

НЕАДКЛАДНА АЗДАРАВІЦЬ РАБОТУ БЕЛКААПСАЮЗА

...спажывецкая кааперацыя БССР вы... рашэнні Лютаўска-Сакавіцкага Пле... ЦК ВКП(б), як сістэма Белкаапсаюза ...оўвае сваю работу? Гэтым пытан... ...ысвечана была праверка работы сі... Белкаапсаюза, нядаўна праведзеная ...й Савецкага Кантролю па даручэн... ...ршыні КСК пры Соўнаркоме Саюза ... Анціпава.

...энтральным апараце і сістэме спа...кай кааперацыі БССР доўгі час ...а шайка трацкісцкіх шкоднікаў. ...чы адказныя пасады ў гандлёвым ...цтве Белкаапсаюза, ворагі народу ...лёў, Левіт і інш. развальвалі, дэ...зоўвалі савецкі гандаль, праводзі...дніцкае планаванне завозу тава... ...стваралі штучныя перабоі ў про... ...авараў шырокага спажывання, пад... фінансавую базу спажывецкай сі...

...ліквідаваны вынікі шкодніцтва? Што ...а для аздараўлення гандлёвай і фі...й работы для павышэння рэволю... ...і пільнасці сярод работнікаў кааперацыйнай сістэмы? Праверка Камісіі Са... Кантролю выявіла вельмі пмя... ...арціну. Праверка паказала, што ў ... Белкаапсаюза, як і раней, пануе ...ра поўнай бестурботнасці, палітыч... ...епаты і бюракратычнай добрадуш... што ўрокі шкодніцкіх спраў нічаму ...учылі кіраўнікоў спажывецкай ка...ыі. Пра гэта гаворыць рад перака... ... фактаў.

... тавараабароту першага квартала ...ыканан толькі на 84,4 проц. Калі ...ортым квартале 1936 г. план не...нан на 20 млн. рублёў, то ў пер...квартале гэтага года недабор складае ...н. рублёў.

...я лічбы не выклікаюць у кіраўні... ...лкаапсаюза пачуцця законнай тры... ...раўніцтва спажывецкай кааперацыі, ...затнасці ч. в. а. старшыні прэзіды... ...ралевіч, бачыць у гэтым звычайны ...ат «няўмення і нежадання праца... У сваіх пастановах яно абмяжоў... канстатацыяй зрыву тавараабароту, не прымаючы ніякіх канкрэтных мер да выяўлення і знішчэння сапраўдных прычын дрэннай работы.

Між тым, уважлівае азнаямленне з практыкай кааперацыйнага гандлю на вёсцы прыводзіць да вываду, што шкодніцтва ў кааперацыйнай сістэме далёка не зжыта, што варожая рука ўсё яшчэ дзейнічае.

Мы маем тут справу не толькі з бяздзейнасцю і няўменнем працаваць, але з яўнай дэзарганізацыяй гандлю і падрывам тавараабароту.

Адны райсаюзы і сельпо маюць поўгадовы запас тавараў і сядзяць на банкаўскай пратэрміноўцы, у іншых райсаюзаў і сельпо нехапае самых неабходных тавараў.

У крамах замастоцкага сельпо, Багушэўскага раёна, на працягу месяца не было солі, і калгаснікі вымушаны былі ехаць за ёю ў Віцебск, за 30 кілометраў.

Ва Уваравіцкім раёне ў большасці крам чабатавіцкага сельпо ў красавіку не было ў продажы запалак, цукру і цукерак. У Хоцімскім раёне на працягу 15 дзён не было солі і газы.

Белкаапсаюз ні ў якім выпадку не можа зняць з сябе адказнасці за гэтыя злачынствы, бо само гандлёвае кіраўніцтва Белкаапсаюза грубейшымі скажэннямі ў планаванні гандлю дапамагала шкодніцкай рабоце ворага, які акапаўся ў сістэме спажывецкай кааперацыі, само тармазіла, зрывала разгортванне тавараабароту.

У той час, як Круглянскі раён меў запас цукру на 149 дзён, Уздзенскі — на 112, у Клічаўскім, Смілавіцкім, Старадарожскім раёнах на базах райсаюзаў цукар адсутнічаў. Заслаўскі раён меў запас гаспадарчага мыла на 305 дзён, Парыцкі на 275 дзён, Хойнікі на 259 дзён, а ў той-жа час у Клічаўскім, Церахоўскім і іншых раёнах мыла ў аптовым гандлі не было.

Бабруйскі, Гарадоцкі, Жлобінскі, Менскі раёны былі літаральна завалены соллю, і пры самым інтэнсіўным продажы яе хапіла-б на 200—300 дзён, а ў Хоцімску асталіся запасы солі на 21 дзень.

Характэрны выпадак здарыўся з Мехаўскім раёнам. Гэты раён асабліва палюбілі работнікі гандлёвага кіраўніцтва Белкаапсаюза; яго яны ўвесь час акружалі сваімі клопатамі. Яшчэ ў студзені старшыня Мехаўскага райсаюза т. Генсон прасіў гандлёвае кіраўніцтва не пасылаць яму махоркі — ён ёю сыт да горла (асталося яшчэ 390 скрынь). Усё-ж, не гледзячы на патрабаванне райсаюза, яму падсыпалі ў студзені 190 скрынь, у лютым 100 скрынь і ў сакавіку 140. Райсаюз затаварыўся махоркай, і не мае грошай для гандлёвых аперацый.

ЦК ВКП(б) і СНК Саюза ССР у сваіх дырэктывах асабліва падкрэслілі неабходнасць разгортвання раённага аптовага гандлю. Між тым, аптовыя звенні кааперацыйнай сістэмы працуюць выключна дрэнна.

У Лепельскай акрузе (старшыня акрсаюза Вальтэр) у многіх сельпо і крамах адсутнічаюць неабходныя насельніцтву тавары. У той-жа час на складах акрсаюза ляжаць 45 тон мыла, 40 вагонаў солі, 3.000 пар абутку, коламазь і інш. База затаварылася звыш нарматыва на 1,8 млн. рублёў, а акрсаюз з-за замарожвання тавараабароту не можа аплаціць рахункі базы.

Усе сельпо Гарадоцкага раёна не выконваюць сваіх планаў тавараабароту, сядзяць без тавараў, а гарадоцкае гарпо план перавыконвае, яму дастаецца львіная доля тавараў. У сельпо няма пасуды, а склад Гарадоцкага райсаюза ёю завален, пасуду ў нізоўку не пасылаюць з боязні «псавання яе па дарозе». Выдатны па сваёй «перакананаўчасці» аргумент!

Яркім прыкладам злачыннай работы можа служыць Менская база БКС (б. дырэктар Кліёнскі). Яна абавязана пры адгрузцы тавараў перш за ўсё ўлічваць эканамічную і палітычную вагу раёна. Але база замест гэтага прынцыпа кіруецца старым правілам хабарнікаў — «не падмажаш — не паедзеш». База адгружае тавары толькі тым арганізацыям, якія згаджаюцца на абход закона аб крэдытнай рэформе, на ашуканства дзяржавы.

У той час, як многія крамы сельпо церпяць ад недахвату тавараў, а калгаснікі вымушаны шукаць у горадзе неабходныя ім тавары, Менская база Белкаапсаюза ў мінулым годзе прадала розным некааперацыйным арганізацыям тавараў на 3 млн. рублёў. Гомельская база, згодна далёка няпоўных даных, прадала тавараў пабочным арганізацыям на 2.743 тыс. рублёў, а ў першым квартале гэтага года — на 1,5 млн. рублёў.

Аўтатранспарт Менскай базы Белкаапсаюза ператварыўся ў прыватную крамку. Пры маўклівым патуранні кіраўнікоў Белкаапсаюза, пад іх носам работнікі аўтатранспарта (Каган і інш.) адрадзілі на кааперацыйным прадпрыемстве горшыя нэпманскія, антыдзяржаўныя тэндэнцыі. Доўгі час аўтатранспарт перавозіў пераважна пабочныя грузы — за 2 месяцы 60 проц. усіх перавозак. У той-жа час адабраныя Уздзенскім і Заслаўскім райсаюзамі тавары на 20 тыс. рублёў не адпраўляліся базай на працягу 10 дзён, а Плешчаніцкі райсаюз, з-за адсутнасці транспарта, не мог забраць адпушчаны яму абутак.

За шырокай спіной бестурботных ратазеяў з Белкаапсаюза шкоднікі, ворагі народу спакойна робяць сваю гнусную справу. Іх дзейнасць праяўляецца не толькі ў галіне тавараабароту; фінансавыя труднасці, створаныя замарожваннем тавараабароту, паглыбляюцца злачынным раскрадваннем кааперацыйных сродкаў. Цэлы рад фактаў сведчыць, што ворагі народу знайшлі ў сістэме Белкаапсаюза спрыяючую глебу для сваіх злачынных махінацый. Растраты прынялі пагражаючы характар.

На 1 студзеня 1937 года лічылася неспагнанымі растрат на 4.174 тыс. рублёў. На працягу 1936 года выяўлена новых растрат на 4.426 тыс. рублёў, спагнана за год 2.071 тыс. рублёў. Па Мазырскай акрузе (старшыня акрсаюза Левін) выяўлена ў 1936 годзе растрат на 289 тыс. рублёў. Па Лепельскай акрузе (старшыня акрсаюза Вальтэр) выяўлена новых растрат на 273 тыс. рублёў.

У 1 квартале г. г. становішча ніколькі не палепшылася.

Гэтыя трывожныя лічбы мала непакояць кіраўнікоў Белкаапсаюза. Яны мірацца з гэтымі злачынствамі, лічачы іх «хранічнай хваробай» і тым самым апраўдваючы іх.

У запісцы да галавой справаздачы 1936 года ч. в. а. старшыні Белкаапсаюза Каралевіч пісаў: «Цэлы рад кааперацыйных арганізацый вялі барацьбу з растратамі, і дабіліся некаторых поспехаў». На думку Белкаапсаюза, гэтых поспехаў дабіліся Крычаўскі, Свяцілавіцкі, Смалявіцкі і Чырвонапольскі раёны. Ці правільнае гэта цвярджэнне? І тут кіраўнікі Белкаапсаюза праявілі яўную палітычную слепату. Высунуты ў рады перадавікоў Крычаўскі райсаюз з выяўленых у 1936 г. растрат у суме 5,4 тыс. рублёў не спагнаў ні адной капейкі. Чырвонапольскі райсаюз з выяўленых растрат у суме 20,9 тыс. рублёў спагнаў толькі 3,1 тыс. рублёў. Так у святле лічбаў выглядаюць хвалёныя перадавікі, рэкамендаваныя кіраўніцтвам Белкаапсаюза!

Начальнік планава-фінансавага кіраўніцтва Белкаапсаюза Блюмкін, замест арганізацыі сапраўднай барацьбы са стратамі, стаў на шкодны шлях спісвання растрат. Гэты фактычна злачынны метад практыкуецца ўсё больш і больш. У першым квартале 1936 года спісана 211 тысяч рублёў, у 4-м — 1.076 тыс. руб.

Раскрадванне кааперацыйных сродкаў з'яўляецца перш за ўсё вынікам засмечанасці сістэмы варожымі, злачыннымі элементамі, прытуплення рэволюцыйнай пільнасці, адсутнасці барацьбы з ворагамі народу.

Факты, выяўленыя абследваннем, з'яўляюцца сур'ёзным абвінаваўчым актам па адрасу прэзідыума Белкаапсаюза. Гэтыя факты сведчаць, што прэзідыум да апошняга часу праяўляў нецярпімыя, ліберальныя адносіны да раскрадвальнікаў грамадскай маёмасці і разбуральнікаў кааперацыйнай сістэмы. Вядома, што старшынёй Кіраўскага райсаюза да красавіка працаваў Фельдман, разваліўшы работу кааперацыі ў раёне, патуральнік і апякун трацкістаў, ворагаў народу. І толькі месяц назад прэзідыум Белкаапсаюза адважыўся развітацца з Фельдманам. Галоўным бухгалтарам Клічаўскага райсаюза працуе Нікалайчук, які раней два разы судзіўся за растрату. Прэзідыум Белкаапсаюза, атрымаўшы сігналы аб злачыннай рабоце Фельдмана і Нікалайчука, спакойна падшываў іх да справы. За «добрую» работу т. Каралевіч нават прэміраваў Фельдмана!

У Горацкім раёне на працягу доўгага часу арудвала група зладзеяў і жулікаў на чале са старшынёй райсаюза Ліўшыцам. Гэта зграя дэзарганізоўвала кааперацыйную работу і прынесла велізарныя страты спажывецкай сістэме. Ліўшыц дапамагаў ворагу народу трацкісту Булаве, назначыў яго загадчыкам пякарні, а калі той канчаткова праваліў работу і прысвоіў 20 тыс. рублёў, вызваліў яго ад пасады, выдаўшы даведку, як «аддана́му энтузіясту барацьбіту за сацыялізм».

Гнусны мярзотнік Булава, атрымаўшы такі пахвальны атэстат, паступіў на работу ў васілевіцкую пякарню, дзе зноў робіць растрату і нарэшце знікае. Прэзідыум Белкаапсаюза доўга цацкаўся з Ліўшыцам, пакуль не вымушан быў зняць яго з работы. Але замест неадкладнага аддання суду, пастанавіў паслаць яго ў Карму загадчыкам гандлёвага аддзела райсаюза.

Хіба гэтыя факты не сведчаць аб злачыннай бестурботнасці кіраўнікоў Белкаапсаюза!

Злачыннай дзейнасці шкоднікаў і растратчыкаў асабліва спрыялі бюракратычныя метады кіраўніцтва, адрыў ад мас пайшчыкаў і ігнараванне кааперацыйнай дэмакратыі. Прэзідыум Белкаапсаюза сам груба парушаў асновы кааперацыйнай дэмакратыі, зусім забыў аб тым, што кааперацыя з'яўляецца масавай выбарнай арганізацыяй.

У 1933 г. на кааперацыйным з'ездзе было выбрана праўленне Белкаапсаюза з 17 чалавек. З іх асталося толькі 4. Праўленне Белкаапсаюза на справе не існуе. Усе члены прэзідыума Белкаапсаюза кааптаваны, не асталося ні аднаго выбранага з'ездам. Але і гэты прэзідыум збіраецца вельмі рэдка. У 1936-37 годзе было вынесена 1.686 пастаноў, з іх прэзідыум разгледзеў толькі 198; астатнія пытанні (а многія з іх вельмі важныя) вырашаліся апытальным парадкам, або аднаасобна тав. Каралевічам.

Характэрна, што Белкаапсаюз ні разу не рабіў справаздачы перад выбаршчыкамі. Ён працуе без статута. Не маюць статута і сельпо.

І гэтыя абураючыя парушэнні асноў існавання выбарнай масавай арганізацыі сталі нармальнай з'явай, з якою лёгка прымірыліся, як з немінучым злом.

Усе гэтыя даныя выразна гавораць аб тым, што кіраўніцтва Белкаапсаюза не выканала дырэктыў партыі і ўрада аб разгортванні культурнага савецкага гандлю на вёсцы, не выканала рашэнняў Пленума ЦК ВКП(б); яно не мае нават плана практычных мерапрыемстваў па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва.

Работа Белкаапсаюза патрабуе неадкладнага аздараўлення.

Е. БУТОМАЎ.

ПЛАКАТЫ РЭВОЛЮЦЫЙНАЙ ІСПАНІІ.

НА ЗДЫМКУ: плакат, заклікаючы працоўных Іспаніі да збору сродкаў на пабудову новага совецкага цеплахода «Комсомол» замест патопленага фашыстамі. Надпіс на плакаце: «Пабудуем для Расіі другі «Комсомол», такі-ж самы, які Расія страціла за Іспанію! Іспанец! Дапамагай сваім узносам! Рэпрадукцыя Сабельнікава (СФ).

ВОДГУКІ ЗАМЕЖНАГА ДРУКУ НА ПЕРАМОГУ СОВЕЦКІХ ПАЛЯРНІКАЎ

ФРАНЦЫЯ

ПАРЫЖ, 22 мая. (БЕЛТА). Вячэрні друк паведамляе аб бліскучай перамозе совецкіх палярнікаў. «Тан» і «Пары суар» суправаджаюць тэлеграму аб пералёце дадатковымі паведамленнямі аб папярэдніх выдатных паветраных экспедыцыях.

У гутарцы з карэспандэнтам ТАСС вядомы французскі вучоны праф. Поль Ланжэвен заявіў, што ва Францыі з захапленнем і сімпатыяй сочаць за дасягненнямі совецкай навукі ў галіне палярных даследаванняў, як і ва ўсіх галінах навуковых ведаў.

ЗША

НЬЮ-ЁРК, 22 мая. (БЕЛТА). Палярны даследчык Генсон, які суправаджаў Піры ў экспедыцыі на Паўночны полюс 1909 г., у гутарцы з прадстаўніком Асацыэйтэд Прэс даў высокую ацэнку совецкаму пералёту.

«Зрабіць пасадку на самалёце на Паўночным полюсе, — заявіў ён, — гэта справа, якая патрабуе вялікай мужнасці».

Агенцтва Асашыэйтэд прэс паведамляе з Вашынгтона (сталіцы ЗША): «У амерыканскіх афіцыяльных колах указваюць, што совецкі пералёт — бліскучае дасягненне, якое павінна ў вялікай ступені садзейнічаць вывучэнню Арктыкі.

Славуты даследчык Арктыкі і Антарктыкі адмірал Рычард Бэрд, адзіны амерыканец, які лятаў над Паўночным полюсам, перадаў карэспандэнту ТАСС наступную заяву: «Мае самыя гарачыя віншаванні і сардэчныя прывітанні ўсім, хто прыняў удзел у арганізацыі і ажыццяўленні гэтай экспедыцыі, і ўрадуры СССР, і вялікаму народу Саюза з прычыны вялікага дасягнення — пасадкі на Паўночным полюсе. Гэта дасягненне — адзін з самых бліскучых момантаў у гісторыі палярных даследаванняў. Яно будзе мець вялікае значэнне ў навуковых і ў іншых адносінах.

НАРВЕГІЯ

ОСЛО, 22 мая. (БЕЛТА). Палярны даследчык Ларсен, удзельнік экспедыцыі Амундсена ў 1925 г., а таксама экспедыцыі на дырыжаблі «Норге» (які праляцеў над Паўночным полюсам у 1927 г.), указвае, што пералёт самалёта «СССР Н-170» — бліскучы подвіг совецкіх палярнікаў.

СУСВЕТНАЯ ВЫСТАЎКА Ў ПАРЫЖЫ

Совецкі павільён на міжнароднай выстаўцы ў Парыжы

Міжнародная выстаўка «Мастацтва і тэхніка сучаснага жыцця», у якой прымаюць удзел 50 краін свету, — напярэдадні адкрыцця.

За амаль векавую гісторыю сусветных выставак — гэта адна з самых грандыёзных.

Для выстаўкі адведзена велізарная тэрыторыя. У раёнах, якія прылягаюць да выстаўкі, расшыраны вуліцы і масты. Знесен стары і пабудаван новы палац Трокадэро: у ім размясціліся некалькі музеяў і вялікая глядзельная зала.

У самым цэнтры выставачнай тэрыторыі паміж палацам Трокадэро, Эйфелевай вежай і набярэжнай ракі Сены, ля Іенскага маста, размясціўся велізарны павільён Совецкага Саюза, які выцягнуўся па фасаду на 160 метраў. Ён займае плошчу каля трох з паловай тысяч квадратных метраў. Стройны і велічны, абліцаваны газганскім мрамарам, совецкі павільён прыкметны яшчэ здалёк дзякуючы вянчаючай яго гіганцкай скульптуры. Скульптура В. І. Мухінай вышнёй амаль у 25 метраў паказвае імкліва пакіраваных у руху наперад рабочага і калгасніцу, якія нясуць у высока ўзнятых руках эмблему Совецкага Саюза — серп і молат.

Совецкі павільён заклікан адлюстраваць найвялікшыя дасягненні, увесь шлях нашай краіны, пройдзены за мінулае 20-годдзе. Экспанаты прамысловасці і сельскай гаспадаркі СССР не былі падрыхтаваны спецыяльна для выстаўкі. Усё гэта — узоры таго, што ўжо ўвайшло ў быт, у жыццё совецкіх грамадзян. Экспанаты выстаўкі адлюстроўваюць многагранпае, багатае і шчаслівае жыццё совецкай краіны.

* * *

У гонар сусветнай выстаўкі ў Парыжы адбудуцца вялікія міжнародныя спартыўныя спаборніцтвы, якія сваім маштабам пераўзойдуць буйнейшыя міжнародныя спаборніцтвы апошніх год. У спаборніцтвах выступяць славутыя бягуны, мацнейшыя футбольныя каманды, лепшыя стралкі, плаўцы, тэнісісты.

У гэтых спаборніцтвах прымуць удзел і лепшыя совецкія майстры спорту.

У Парыж нашы фізкультурнікі прыедуць у першых чыслах жніўня, пасля выступленняў на міжнароднай рабочай алімпіядзе ў Антверпене (Бельгія). У складзе совецкай спартыўнай дэлегацыі будуць нашы лепшыя футбалісты, гімнасты, легкаатлёты, тэнісісты, шахматысты. Усяго паедзе 55 чалавек. (БЕЛТА).

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

У раёне Мунгія (на паўночны ўсход ад Більбао) італьянская брыгада «чорныя стрэлы» і атрады мяцежнікаў, сустрэўшы моцнае супраціўленне рэспубліканскіх войск і страціўшы вялікую колькасць салдат забітымі і раненымі, вымушаны былі часова спыніць сваю актыўнасць і прыступіць да перагрупоўкі сваіх сіл.

На астатніх участках фронта адбываецца вінтовачна-кулямётная перастрэлка.

21 мая авіяцыя мяцежнікаў кулямётным агнём расстрэльвала мірнае насельніцтва ў рабочых раёнах горада Більбао.

Орган компартыі Францыі «Юманітэ» паведамляе, што 20 мая ў часе бамбардыроўкі Більбао германскія самалёты лёталі на невялікай вышыні і расстрэльвалі з кулямётаў групы жанчын, якія сталі ля харчовых магазінаў. Лік ахвяр вельмі значны.

Згодна паведамлення кансерватыўнай англійскай газеты «Таймс» пацвярджаецца, што генерал Манчыні, які кіраваў аперацыямі італьянскіх інтэрвенцыяністскіх войск на гвадалахарскім фронце, цяпер камандуе італьянскімі войскамі, якія дзейнічаюць на паўночным фронце.

Згодна паведамлення іспанскага міністэрства абароны, рэспубліканская авіяцыя бамбардыравала вакзал у Бургосе. Бамбардыроўкай нанесены вялікая пашкоджанні.

22 мая праціўнік, не будучы здольным наступаць у сектары Мунгія, прадпрыняў нечаканую атаку ў сектары Дзіма (на поўнач ад Убідэа). Баі былі лютыя. Агонь рэспубліканскай артылерыі прымусіў праціўніка адступіць, не дасягнуўшы намечаных аб'ектаў.

Рэспубліканская артылерыя рассеяла сапёрную часць мяцежнікаў, нанёсшы ёй цяжкія страты.

Самалёт мяцежнікаў абстраляў з кулямётаў пасажырскі поезд пры выхадзе са станцыі Міравайес (на поўдзень ад Більбао). Машыніст павёў поезд далей. Фашысцкі самалёт скінуў бомбы. 9 чалавек ранена.

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

Агенцтва Гавас паведамляе з Мадрыда, што ўсю раніцу 22 мая прадаўжалася моцная бамбардыроўка сталіцы артылерыяй мяцежнікаў. Згодна папярэдніх даных, сярод насельніцтва налічваецца 4 забітых і 32 раненых.

21 мая ў часе артылерыйскага абстрэлу Мадрыда было забіта 20 чалавек.

Як указваецца ў тэлеграме агенцтва Гавас з Мадрыда, у раёне Французскага маста рэспубліканскія войскі перашкодзілі мяцежнікам перакінуць абоз з харчаваннем і ваенным снаражэннем фашысцкім атрадам, якія знаходзяцца ва Універсітэцкім гарадку. Абоз суправаджалі войскі мяцежнікаў і танкі. Пад перакрыжаваным агнём кулямётаў і процітанкавых гармат мяцежнікі былі вымушаны адступіць, кінуўшы грузавікі з харчаваннем і снаражэннем. Толькі некалькім грузавікам мяцежнікаў удалося вярнуцца на зыходныя пазіцыі.

22 мая рэспубліканцы прадпрынялі вылазку ў сектары Куэста дэ Лас Пердысес (на паўночны захад ад Мадрыда) і захапілі будынак на скрыжаванні Корунькай і Кастыльскай дарог. Захвачана шмат ваеннага снаражэння.

Мадрыд 22 мая падвергся артылерыйскай бамбардыроўцы, якая цягнулася амаль без перапынку 20 гадзін. Забіта больш 100 чалавек. Найбольшыя разбурэнні прычынены ў цэнтральнай частцы горада.

ПРАВЕРАЧНЫЯ ІСПЫТЫ У ШКОЛАХ БССР

Ва ўсіх беларускіх і рускіх школах з 20 мая, а ў яўрэйскіх, польскіх і іншых нацыянальных школах з 19 мая пачаліся праверачныя іспыты. Папярэдняя праверка Народным камісарыятам асветы БССР ходу іспытаў паказала, што настаўніцтва і вучні сур'ёзна адносяцца да гэтага мерапрыемства партыі і ўрада. У ходзе іспытаў адчуваецца ў большасці школ парадак, арганізаванасць, дысцыпліна, добры, бадзёры і ўпэўнены настрой вучняў.

Адпак загадам наркома асветы БССР т. Варончанка ад 22 мая адзначаецца рад недахопаў, якія выяўлены ў школах у час правядзення іспытаў. Так, у нараўлянскай сярэдняй школе настаўніца беларускай мовы т. Сучкова загадзя падабрала сказы і дала вучням 6 класа спісаць іх пад выглядам азнаямлення з праграмай іспытаў па мове. Такая практыка даўно асуджана партыяй і ўрадам. І правільна, што «іспыты» гэтыя адменены.

У суражскай сярэдняй школе яшчэ за 17 дзён да іспытаў прадрашылі, што з 31 вучня 10 класа ніхто не скончыць і не вытрымае іспытаў, і таму загадчык райана т. Раманчук прасіў Наркомасветы пасведчанні для выдатнікаў 10 класа не высылаць. Факты запалохвання вучняў настаўнікамі мелі месца і ў будакашалёўскай НСШ. Класны кіраўнік тав. Ганчарэнка прама сказала вучням: «Хто мае дрэнныя адзнакі, у наступны клас не пяройдзе». Няўжо яна забыла, што да іспытаў усе вучні дапускаюцца, і яны (іспыты) рашаюць лёс вучня?

Іспыты паказваюць, што ў радзе школ не выкананы поўнасцю вучэбныя праграмы. Так, у насовіцкай сярэдняй школе Цяхоўскага раёна ў асобных класах не выканана праграма па беларускай мове, літаратуры, геаграфіі і гісторыі. У мухаедаўскай школе (Нараўлянскі раён), лоеўскай, глушкавіцкай (Лельчыцкі раён) і інш. таксама поўнасцю праграмы не выкананы. Асноўнай прычынай невыканання вучэбных праграм з'яўляецца шкодніцкі загад былога кіраўніцтва Наркомасветы аб разгрузцы дырэктароў і загадчыкаў навучальных частак школ, якія былі амаль адхілены ад выкладання.

У некаторых школах парушаюць правілы правядзення іспытаў. Так, у Рагачоўскім раёне вучням не абвяшчаюцца вынікі іспытаў. У 10 класе 25 менскай школы вучні ў час іспытаў былі недысцыплінаваны. Настаўнік т. Шаўчык чамусьці знайшоў патрэбным чытаць сказы па некалькі разоў і дыктоўка была падказваючай. Яна не выявіла сапраўдных ведаў вучняў. Тэкст дыктоўкі, які быў дадзен у 10 класе 2-й менскай школы, паказаўся вучням лёгкім. Настаўніца т. Жыгалка іх не папярэдзіла і 10 вучняў напісалі дрэнна. Гэты-ж тэкст дыктоўкі пісалі вучні 8 класа 46 менскай школы, дзе толькі тры вучні напісалі «на дрэнна».

Вялікім недахопам у падрыхтоўчай працы і правядзенні іспытаў з'яўляецца тое, што адсутнічае разгорнутае соцыялістычнае спаборніцтва паміж школамі і настаўнікамі на лепшае заканчэнне навучальнага года і на падрыхтоўку да наступнага.

П. КАВАЛЁЎ.

ЗАЎТРА ПАЧЫНАЕЦЦА ТЫРАЖ ПАЗЫКІ ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ

* Заўтра ў Маскве пачынаецца 1-шы тыраж пазыкі Другой пяцігодкі. Другі тыраж адбудзецца 25 чэрвеня ў г. Тбілісі, трэці тыраж—25 жніўня ў г. Фрунзе. Усяго ў гэтым годзе адбудзецца 5 тыражоў. У кожным тыражы — 1 мільён выйгрышаў на суму ў 164.920 тыс. рублёў.

* Па вестках з 80 раёнаў БССР на 20 мая падпісчыкам раздана аблігацый на 99 мільёнаў рублёў. Асабліва дрэнна адстаіць з раздачай аблігацый у Бабруйскім і Асіповіцкім раёнах. У Бабруйскім раёне яшчэ не раздаiы аблігацыі на 578 тыс. рублёў. Учора сакратар ЦВК БССР т. Ляўкоў паслаў акруговым і раённым выканаўчым камітэтам і горсоветам тэлеграму, у якой прапануе арганізаваць праверку з выяўленнем нераздадзеных аблігацый на прадпрыемствах, ва ўстановах і калгасах.

* У сувязі з набліжэннем тыража значна ўзмацніўся выкуп закладзеных аблігацый. На 20 мая па рэспубліцы выкуплена аблігацый на суму 578 тыс. рублёў.

Усебеларуская канферэнцыя архітэктараў

25 мая ў Менску адкрываецца ўсебеларуская канферэнцыя архітэктараў, на якой будзе заслуханы справаздача праўлення саюза совецкіх архітэктараў БССР і даклад аб архітэктурна-будаўнічай практыцы ў БССР.

На канферэнцыю запрошаны віднейшыя архітэктары Масквы, Ленінграда, Кіева, сярод іх аўтар праектаў Дома ўрада, Дома Чырвонай Арміі і будынка Беларускага тэатра оперы і балета — заслужаны дзеяч мастацтва, — архітэктар Лангбард, акадэмік Крукаў і інш. На канферэнцыю таксама запрашаецца грамадскасць, мастакі, скульптары, пісьменнікі.

ЛЕС ШАХТАМ ДАНБАСА

Беларускае аддзяленне «Шахталес» Галоўвугаля СССР павінна ў гэтым годзе даць вугальным трэстам Данбаса 10 тысяч вагонаў руднічных стоек і 2 тыс. вагонаў абапалу для мацавання шахт. Гэты заказ выконваюць амаль усе леспрамгасы рэспублікі. Ужо адпраўлена 4.500 вагонаў стоек. Каля 5 тысяч кубаметраў адпраўлена рачным транспартам праз ракі Бярэзіна, Сож, Прыпяць і па Дняпру да Днепрапятроўска. Бабруйскі дрэваапрацоўчы камбінат робіць 10 стандартных 8-кватэрных дамоў для рабочых Данбаса.

40 ГОД ШКОЛЕ СЛЯПЫХ ДЗЯЦЕЙ

22 мая споўнілася 40 год існавання няпоўнай сярэдняй школы сляпых дзяцей у г. Магілеве. У стары час гэта школа была прытулкам для фізічна скалечаных дзяцей, дзе іх калечылі і духоўна.

У наш час школа сляпых дзяцей выхоўвае ўдзельнікаў соцыялістычнага будаўніцтва, людзей, якія карыстаюцца ўсімі вялікімі правамі грамадзян СССР. Школа дае 70 сляпым дзяцям няпоўную сярэднюю асвету, маючы для гэтага складаныя навучальныя дапаможнікі. Апрача гэтага школа прывівае дзецям навыкі фізічнай працы праз тры майстэрні, якія рэгулярна працуюць. Прычым, праца ў майстэрнях механізавана. З дзецьмі працуюць лепшыя настаўнікі.

Школа жыве жыццём краіны. Сляпыя дзеці добра ведаюць аб усім, што творыцца ў нашай радзіме. Большасць рабят ахоплена комсамольскай і піонерскай арганізацыямі школы.

Дзеці выносяць шчырую падзяку партыі і ўраду за клопаты і ўвагу да сябе.

ЯКУБАЎ.
ГАРУЛЁЎ.

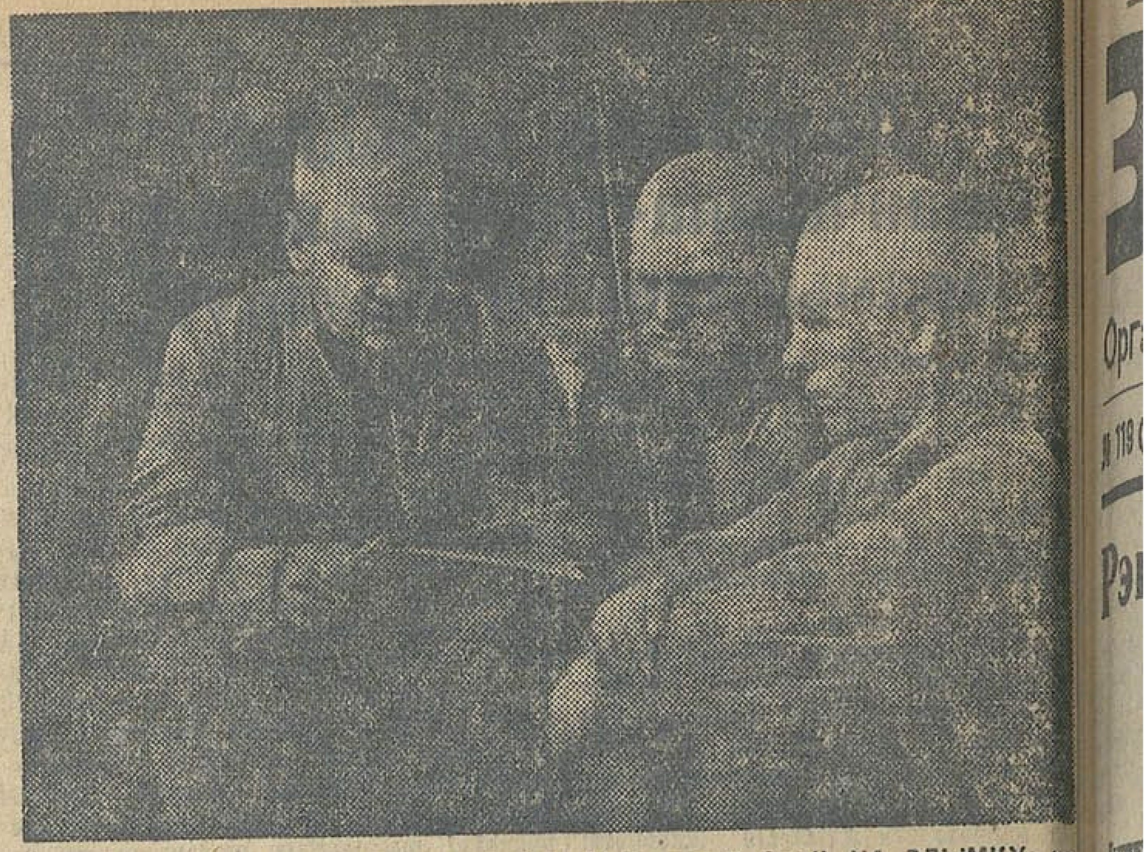

Падзеі ў Іспаніі — у цэнтры ўвагі байцоў Чырвонай Арміі. НА ЗДЫМКУ: ко[мс]орг роты Н-скай часці Шарамета ў часе перапынку чытае байцам Цікаеву і Р...кову апошнюю зводку ваенных дзеянняў у Іспаніі.

Фото Любіна (БСФ).

МАСКОЎСКАЯ ФУТБОЛЬНАЯ КАМАНДА „ДЫНАМА" У МЕНСКУ

Учора ў Менск прыехала маскоўская футбольная каманда таварыства «Дынама», якая сёння сустракаецца з менскай камандай «Дынама» ў першым кругу розыгрыша на «кубак СССР» па футболу.

Каманда майстроў «Дынама» існуе з 1923 года. Яна адна з мацнейшых каманд Саюза і зараз з'яўляецца галоўным прэтэндэнтам на футбольны кубак. У складзе каманды ігракі, якія не раз сустракаліся ў міжнародных футбольных матчах у Турцыі, Францыі і Чэхаславакіі. Імёны Ільіна, Якушына, Карчэбокава ведаюць далёка за межамі СССР.

Цяпер — пачатак футбольнага сезона. Каманда яшчэ не ўвайшла ў поўную баявую форму. Сёння ў Менску каманда іграе ў сваім асноўным складзе. Ля варот каманды стане вядомы вратар Кваснікаў. У абароне — Карчэбокаў і Цэцэрын, у поўабароне — Караткоў, Елісееў і Ромін. У нападзенні — Семічасны, Якушын, Смірноў, Панамароў і капітан каманды Ільін.

Менская «Дынама» сёння іграе ў наступным складзе: вратар — Хітроў, абарона — Башкароў і Ероменка, поўабарона — Львоў, Стыкін і Чэлышаў, нападзенне — Панфілаў, Пракаповіч, капітан каманды Гусеў, Лахонін і Зіноўеў.

Ігру судзіць суддзя ўсесаюзнай катэгорыі тав. Еўдакімаў (Ленінград). Пачатак матча ў 6 гадзін 30 мінут вечара.

СПАРТЫЎНЫ ДЗЕНЬ МЕНСКА

* Сёння ў Менску незвычайна будзе ажыўлена на стадыёнах. Спартыўны дзень пачнецца ў 4 гадзіны дня конна-спартыўнымі спаборніцтвамі на іпадроме імя Будзённага. У іх прымаюць удзел звыш ста варашылаўскіх коннікаў.

* У парку імя Горкага з 6 гадзін вечара праводзіцца традыцыйная эстафета на прыз газеты «Комсомольская правда», у якой прымае ўдзел звыш 500 фізкультурнікаў. Маршрут эстафеты, які праходзіць па алеях парка, у брод праз раку Свіслач і далей па вуліцах Менска, роўны 10 кіламетрам.

* На стадыёне таварыства «Харчавік» адначасова пачынаецца гарадскі календарны розыгрыш па футболу. Сёння іграюць каманды таварыства «Тэмп» і тэхнікума фізкультуры.

МЕХАНІЗАЦЫЯ ВЫРАБУ БУТЭЛЕК

8 поўаўтаматаў сістэмы «Шылер» устаноўлены на менскім шклозаводзе «Пралетарый». Гэта на 85 проц. механізавала працэсы выпрацоўкі бутэлек, якія ў мінулым выдуваліся ротам.

НОВЫЯ КНІГІ

„Н. А. ШЧОРС"

У Дзяржаўным ваенным выдавецтве Наркамата абароны СССР нядаўна вы[йшла] невялічкая, але цікавая кніжка М. Эр... і Е. Герасімава. У ёй коратка апавяда[ецца] пра жыццёвы шлях і баявыя ў... украінскага Чапаева — Нікалая Алекс[анд]равіча Шчорса.

Н. А. Шчорс — легендарны герой [ук]раінскага народу, бясстрашны і ба[явы] камісар, які прайшоў гераічны шлях [у] дні грамадзянскай вайны. У кніжцы в[ы]вядаецца як Шчорс фарміруе полк і ... ў першыя атакі на нямецкія войскі, ... тым — барацьба за вызваленне Кі[ева], удары па Пятлюры, узяцце Вінніцы і іншых вельмі змястоўных эпізодаў.

Апрача гераічных эпізодаў у кні[жцы] змешчана «Песня о Щорсе», партрэт Н... Шчорса, карта баявога шляху 44-й К... скай стралковай дывізіі, якой каманда[ваў] Нікалай Александравіч, і іншыя цікаў[ыя] матэрыялы.

Кніжка прыгожа афармлена і ка[штуе] ўсяго 35 капеек.

САМАСУД

МОЗЫР. (Кар. «Звязды»). Гэтымі д[нямі] ў Мозыры гр-н Варапаеў утварыў с[ама]суд над 16-гадовым хлапчуком Васе..., нам, які незнарок наехаў веласіпедам [на] дзіця Варапаева і пацарапаў яму ... Раз'юшаны Варапаеў накінуўся на Ва... мана і на вачах публікі нанёс яму столькі моцны ўдар па галаве, што ... адразу-ж страціў прытомнасць. Ур[ачы] канстатавалі, што ад моцнага ўдар[у] юнака атрымалася сатрасенне мазга, чаго ён звар'яцеў. Пацярпеўшы накір[аваны] на лячэнне ў Менск. Вядзецца следс[тва].

ЗДАРЭННІ

*** Смерць ад электрычнага тока.** 21 ... па Кааперацыйнаму завулку (Менск) ... ростак Б. В. Колас імкнуўся на ву... ўключыцца ў радыёсетку. Закінуўшы ... вад, ён папаў на электрычныя права[ды] і тут-жа на месцы быў забіт электры[чным] токам.

Паведамленне

25 мая ў 8 гадзін вечара ў вялікай [за]ле Дома партактыва адбудзецца в... прысвечаны 25-годдзю газеты «Пра[вда]». Білеты атрымаць у райкомах КП(б)Б.

Аддзел партыйнай прапа[ганды] і агітацыі Менгаркома КП...

Адказны рэдактар **Д. В. ЮРКОЎ.**

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ НА 24 МАЯ:

2.30 — «Апошнія паведамленні». 10.30 — канцэрт для рэбят. 16.00 — канцэрт па заяўках радыёслухачоў. 17.15 — літаратурная перадача на яўрэйскай мове. 18.15 — міжнародны агляд. 18.30 — канцэрт яўрэйскай музыкі.

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ НА 25 МАЯ:

16.00 — выступленні беларускіх совецкіх пісьменнікаў. 17.00 — развучванне песні для дзяцей. 17.35 — «Апошнія паведамленні». 18.30 — завочная партвучоба. 19.30 — канцэрт. 20.45 — літаратурная перадача на польскай мове. 21.15 — канцэрт. 21.50 — выступленне Менска ў канцэрце гарадоў Совецкага Саюза. 23.00 — «Апошнія паведамленні». 23.15 — «Апошнія паведамленні» на польскай мове.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО:

БЕЛАРУСКІ ПЕРШЫ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР (БДТ-1)
Абан. № 116.
СКУПЫ

Памяшк. Дзярж. Яўрэйск. тэатра
БЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
Абан. № 46.
ПІКАВАЯ ДАМА

Гукавы кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»
ТРЫНАЦЦАЦЬ

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
АЛМАС

Гукавы кінотэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ»
ПЕТЭР

Гукавы кінотэатр «Спартак»
ПРЫВАТНАЕ ЖЫЦЦЁ ПЕТРА ВІНАГРАДАВА

ДА ЎВАГІ АБАНЕНТАЎ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫІ

з 1 чэрвеня **плата за электраэнергію**
АД АБАНЕНТАЎ БУДЗЕ ПРЫМАЦЦА ШТОДЗЕННА
з 11 гадзін раніцы да 6 гадзін вечара,
АПРАЧА АГУЛЬНА-ВЫХОДНЫХ ДЗЁН (6, 12, 18, 24 і 30).
Абаненты, якія часова выбываюць з Менска (на дачы, лагеры і т. д.) **АБАВЯЗАНЫ ДАВЕСЦІ** аб гэтым да ведама аддзел абанентаў кіраўніцтва сецей і падстанцый (Совецкая, 110).
ДЫРЭКЦЫЯ.

Фабрыка „КІМ"
ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА ЗАКАЗЧЫКАЎ, што
25 мая ў 7 гадзін вечара, у клубе работнікаў дзяржгандлю (рог Комуністычнай і Энгельса)
АДБУДЗЕЦЦА
КАНФЕРЭНЦЫЯ
ЗАКАЗЧЫКАЎ сумесна са стаханаўцамі
па пытанню аб **ЯКАСЦІ ПРАДУКЦЫІ** і абслугоўванні заказчыкаў
ПАСЛЯ КАНФЕРЭНЦЫІ — **КІНО.**
Білеты — у справачным стале фабрыкі

Уп. Галоўлітбела № А—2231.
Друкарня газеты «Звязды», Менск, Совецкая, 63.
К., К., С.